GLAS OBČINE TURNIŠČE

Informativno glasilo Občine Turnišče • Številka: **25** • December 2022 • ISSN C504-0876

turnišče

VSEBINA

IZ OBČINSKE ZGRADBE 3
Nagovor župana 3
Nagovor urednice 4
Poročilo Občinske uprave za leto 2022 4
Občinski praznik 2022 10
PROJEKTI 14
Projekti in investicije 2022 14
Krajevna skupnost Gomilica 16
Krajevna skupnost Turnišče 18
PRESEŽKI 19
Inja Lebar 21
Tomi Horvat 22
Dan cehov 24
Kuge, lakote in vojske reši nas, o Gospod 24
Thoronhel 24
Krvodajalstvo pri nas 25
NOVICE 28
Hiša gibanice 28
Društvo Vita 30
ŠOLA IN VRTEC 32
Kulturna mana turniških otrok ali letos še posebej v ospredju, kako prek zaslona brati in videti knjigo 32
Eko delavnica v Vrtcu Turnišče 34
Astronomija v vrtcu - Mednarodni projekt Erasmus+ 35
Mini olimpijada 2022 37
Svetovni dan hrane v Vrtcu Turnišče 38
Učinkovitost sodelovanja staršev in vrtca 40
DRUŠTVENI UTRIP 42
Društvo kmetic Turnišče 35
Recept: Kardinalove rezine 43
Društvo upokojencev Turnišče 44
Gasilska zveza Turnišče 44
Kulturno društvo Gomilički dégaši 45
Kulturno društvo Rdeči zvonček Nedelica 47
Kulturno društvo Štefan Raj Turnišče 48
Kolesarski klub Varaški šujstri 48
Kolesarsko pohodniško društvo Pedal Gomilica .. 49
Krojaški ceh Turnišče 50
Prostovoljno gasilsko društvo Gomilica 51
Športno društvo Izziv Pomurje 51
OGLASI IN ČESTITKE 53

GLAS OBČINE TURNIŠČE

Informativno glasilo Glas Občine Turnišče, izdaja Občina Turnišče.

ISSN: C504-0876

Uredniški odbor:
Jasmina Denša (odgovorna urednica), Teodor Žalik (namestnik odgovorne urednice), Natalija Cigut, Marija Kreslin Štefanec, Tatjana Denša.

Naslov uredništva:
GLAS OBČINE TURNIŠČE,
Ulica Štefana Kovača 73, 9224 Turnišče.

Grafično oblikovanje in tisk:
Center digitalnega tiska ARMA, Lendava

Fotografije:
Arhiv Občine Turnišče, arhiv društev, arhiv šole, arhiv vrtca, Matej Vnuk

Naklada: 1050 izvodov.

Glasilo Glas Občine Turnišče ni naprodaj, prejme ga vsako gospodinjstvo v občini Turnišče brezplačno.

December, 2022

SPOŠTOVANE OBČANKE IN SPOŠTOVANI OBČANI,

nezadržno se približujemo koncu leta 2022, ki nam je ponudilo dodatne izzive, tako na zdravstvenem področju kot na področju gospodarstva. V začetku leta smo še vedno bili v primežu širjenja epidemije COVID-19, vendar smo že delno spoznali samo bolezen do te mere, da se lahko z njo v bodoče spopadamo. Po koncu omejitev smo se ozirali na vzhod in dogajanje v Ukrajini ter posledično tekom celotnega leta spoznavali njen vpliv na nas in spoznanje, da smo precej odvisni od dogajanja na svetovnem odru velikih igralcev – držav in korporacij. Tudi na ravni občine smo te vplive zelo hitro občutili v obliki povečanja vseh stroškov povezanih z energenti kot tudi posredno na drugih področjih. Žal tudi storitve za Vas občane niso pri tem bile nikakršna izjema, vendar smo se maksimalno trudili, da bi Vi občutili čim manj od tega.

V letošnjem letu je po koncu ukrepov zaradi epidemije zaživelo tudi kulturno in družbeno življenje v občini, saj so društva organizirala niz dogodkov, ki so zapolnjevali vikende in tedne v tem letu. Prav tako smo s pomočjo društev uspeli organizirati oba večja dogodka v občini – sejem ob Veliki maši in Varaško noč 2022 ter Ferencovo senje v mesecu oktobru. K temu smo dodali še dve novi prireditvi, ki bosta postali tradicionalni. Po lanskem začetku smo srečanje upokojencev umestili v dogajanje okrog Velike maše, srečanje cehov občine pa v dogajanje okrog Ferencovega senja. Obe prireditvi sta bili pozitivno sprejeti s strani občank in občanov, zato bomo z njima nadaljevali in ju nadgrajevali.

V letošnjem letu smo po dveh letih virtualnega praznovanja občinskega praznika le-tega izvedli v živo v Nedelici in se ob tem zahvalili zaslužnim posameznikom in društvom za njihov doprinos k prepoznavnosti občine.

Samo delo je na področju delovanja občinske uprave bilo dokaj zahtevno, prav zaradi globalnih vplivov na cene in dobavo surovin, kar je otežilo izvedbo nekaterih investicij ali pa jih je zamaknilo v naslednja leta. Kljub navedenemu smo izvedli kar nekaj manjših in večjih investicij po občini in v krajevnih skupnostih, kar boste lahko prebrali v nadaljevanju. Prav zaradi razmer na trgih smo tekom leta, poleg sprejema proračuna za leto 2022 v sredini leta, sprejeli še rebalans proračuna za leto 2022, kjer smo usklajevali predračunske vrednosti nekaterih projektov in stroške energentov. Glede na to, da se boste v nadaljevanju prebiranja seznanili s projekti, ki smo jih izvajali v letu 2022, se bom sam osredotočil na dva največja projekta, ki sta v izvajanju. V sredini leta smo po uspešno izvedenih razpisih pričeli z rekonstrukcijo Zdravstvene postaje Turnišče, za kar smo pridobili nepovratna sredstva države in z največjo investicijo v obstoju Občine – rekonstrukcijo čistilne naprave v Turnišču. Ta projekt je finančno zelo zahteven in od izvedbe in sofinanciranja v skladu s sklepom Vlade RS bo odvisen tudi naš razvoj v naslednjih letih. Ob grožnjah Inšpektorata za okolje smo pridobili sklep Vlade RS o sofinanciranju projekta v višini 1,7 mio EUR, preostanek pa smo zagotovili sami z najetjem dolgoročnega kredita in lastnimi sredstvi proračuna. Z investicijo v čistilno napravo bomo zadostili vsem okoljskim standardom, ob tem pa tudi zagotovili nadaljnji razvoj občine. Aktivne pa so bile tudi krajevne skupnosti, ki so svoj del namenskih sredstev razporedile med projekte po vaseh.

Proti koncu leta pa že pogledujemo tudi v prihodnost in sledimo začrtanim smernicam, ciljem in strategijam razvoja Občine Turnišče. Na t. i. »zalogi« je kar nekaj projektov, ki čakajo na izvedbo, prav tako pa poteka načrtovanje že novih projektov, s katerimi se bomo prijavljali na razpise za pridobitev nepovratnih sredstev države ali sredstev iz razpisov Evropske unije.

Ob iztekajočem mandatnem obdobju se želim zahvaliti članom Občinskega sveta Občine Turnišče za konstruktivno delo, predsednikom in članom Krajevnih skupnosti Gomilica, Nedelica, Renkovci in Turnišče, predsednikom in članom društev v občini ter Vam občankam in občanom, ki ste tvorno sodelovali in pomagali pri različnih prireditvah, druženjih ali srečanjih.

Želim vam, da bi bilo leto 2023 uspešno in predvsem, da bi svoje zastavljene cilje lahko uresničili.

Župan Občine Turnišče
Borut Horvat

Borut Horvat

NAGOVOR UREDNICE

Ob pisanju tega nagovora nas je ravno obiskal prvi izmed treh decembrskih dobrih mož. Miklavž. Prav dobro se ga spomnim iz svojega otroštva … če sem iskrena, se še bolj spomnim njegovih črnih spremljevalcev, ampak kljub strahu pred njimi, imam lep spomin na prihod Miklavža. Takrat je bil to glavni dobri mož, ki nam je prinesel nekaj sladkega in tudi eno večjo stvar, kakšno igračo ali kos oblačila. Kakšno pričakovanje je bilo to! Takrat daril nismo prejemali kar tako, skoraj ob vsakem obisku trgovine – in ravno zato je bilo to pričakovanje toliko večje. Skrbi me, da naši otroci več ne bodo znali ceniti teh drobnih decembrskih iskric in da bo to povozil materializem. Pa vendar potrudimo se, da bodo znali ceniti vonj po piškotih, veselje ob darilih, širjenje dobre volje in delo drugih. Naj bo tudi nova številka Glasa tisti drobec v prazničnem decembru, ki vam bo narisal nasmeh na obraz in ogrel vaša srca.

Jasmina Denša,
odgovorna urednica

POROČILO O DELU OBČINSKE UPRAVE OBČINE TURNIŠČE V LETU 2022

V od januarja do novembra 2022 je bilo skupno rešenih 458 upravnih zadev, od teh največ potrdil o namenski rabi in gradbenih zadev. Podrobneje je seznam zadev naveden v tabeli 1.

Tabela 1: Seznam upravnih zadev v letu 2022.

Klas. št.	Zadeva	Število rešenih zadev
215	Javna zbiranja	39
35010	Potrdila o namenski rabi zemljišča	128
35011	Lokacijske informacije	98
351	Graditev – gradbene zadeve	90
354	Okolje in prostor	16
371	Cestni promet in infrastruktura – razna dovoljenja in soglasja	43
410	Denarne nagrade študentom	27
410	Enkratna denarna pomoč novorojencem	17
	Skupaj	**458**
	Ostale zadeve	**1.112**
	Stanovanjske zadeve, zbiranje ponudb, postopki v zvezi s prodajo in nakupi zemljišč, NUSZ, vodenje projektov, razpisov	1.112
	Skupno število vseh upravnih stvari v poročevalskem obdobju	**1.570**

Nadzorni odbor, ki se je konstituiral 31. 1. 2019, v okviru svoje pristojnosti opravlja zlasti nadzor nad poslovanjem Občine, razpolaganjem s premoženjem Občine, nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev in nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev. V letu 2022 se je Nadzorni odbor sestal na treh rednih sejah, na katerih je obravnaval Poročilo o reviziji poslovanja Občine Turnišče, Revizijsko poročilo JP Varaš d. o. o., Zaključni račun proračuna Občine za leto 2021, sprejel in potrdil letni program dela ter obravnaval poročilo o izvrševanju proračuna Občine Turnišče v prvem polletju 2022.

Občinski svet kot najvišji organ odločanja v okviru pravic in dolžnosti Občine se je konstituiral na 1. konstitutivni seji dne 19. 12. 2018. V letu 2022 se je Občinski svet sestal na šestih rednih in eni dopisni seji. V tabeli 2 je podan seznam pomembnejših sklepov Občinskega sveta v letu 2022.

Tabela 2: Sklepi Občinskega sveta Občine Turnišče.

Datum seje	Zap. št. seje	Pomembnejši sklepi
27. 1. 2022	22. redna seja	– Občinski svet Občine Turnišče sprejme amandma, s katerim se na prihodkovni strani konto 740001 – Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije poveča iz 12.000,00 EUR na 712.000,00 EUR in zmanjša konto 741201 – Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU iz strukturnih skladov iz 2.377.216,31 EUR na 677.216,31 EUR. – Občinski svet Občine Turnišče sprejme amandma, s katerim se Proračunska postavka 40.1502.03 – Rekonstrukcija čistilne naprave Turnišče zmanjša iz 2.911.496,96 EUR na 1.935.687,47 EUR.

27. 1. 2022	22. redna seja	– Občinski svet Občine Turnišče sprejme amandma, s katerim se Proračunska postavka 40.1902.03 – Rekonstrukcija in sprememba namembnosti večnamenskega objekta v vrtec poveča iz 83.887,08 EUR na 124.196,57 EUR. – Občinski svet Občine Turnišče sprejme amandma, s katerim se Proračunska postavka 40.1302.12 – Urejanje in gradnje parkirišča pri cerkvi v Turnišču zmanjša v celotni višini 64.500,00 EUR in se projekt umakne iz proračuna za leto 2022. – Občinski svet Občine Turnišče sprejme Odlok o proračunu Občine Turnišče za leto 2022 s predlaganimi spremembami in dopolnitvami. Odlok o proračunu Občine Turnišče za leto 2022 se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. – Občinski svet sprejme Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem in načrt pridobivanja nepremičnega premoženja Občine Turnišče za leto 2022, v predlaganem besedilu. Občinski svet Občine Turnišče pooblašča župana Boruta Horvata, da lahko nepremičnine kmetijske in gozdne rabe proda po primerljivi tržni ceni (uradne objave na oglasni deski upravne enote) oz. po najmanjši ceni na podlagi ocene vrednosti Geodetske uprave Republike Slovenije. – Občinski svet Občine Turnišče pooblašča župana Boruta Horvata, da lahko sprejme in podpiše investicijsko dokumentacijo (Dokument identifikacije investicijskega projekta – DIIP) za namene in v obsegu, določenim v Načrtu razvojnih programov, pri čemer lahko vrednost projektov odstopa za največ 50 %. – Občinski svet Občine Turnišče sprejme letni program športa v Občini Turnišče za leto 2022 v predlagani obliki in vsebini. – Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil z možnostjo vključitve Občine Turnišče v enotni zakladniški račun države in pooblašča župana g. Boruta Horvata, da izvede vključitev Občine Turnišče v enotni zakladniški račun (EZR) države. – Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil s Poročilom o opravljeni notranji reviziji poslovanja Občine Turnišče v letu 2021. – Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil s Poročilom o opravljeni redni notranji reviziji poslovanja Javnega podjetja Varaš d. o. o. v letih 2018, 2019 in 2020.
23. 2. 2022	8. dopisna seja	– Občinski svet Občine Turnišče sprejme predlagani sklep o določitvi javne infrastrukture na področju kulture.
10. 3. 2022	23. redna seja	– I. Občinski svet Občine Turnišče sprejme predlog Pravilnika o štipendiranju v občini Turnišče v prvi obravnavi in ga daje v javno razpravo, ki traja od 11. 3. 2022 do 11. 4. 2022, do 12. ure. II. Predlog Pravilnika o štipendiranju v občini Turnišče se objavi na spletni strani Občine Turnišče in je na vpogled na sedežu Občinske uprave Občine Turnišče, Ulica Štefana Kovača 73, vsak delavnik od 8.00 do 14.00. III. Pripombe na predlog Pravilnika o štipendiranju v občini Turnišče se podajo pisno in se pošljejo na e-naslov obcina@turnisce.si ali dostavijo osebno na naslov Občina Turnišče, Ulica Štefana Kovača 73, Turnišče do 11. 4. 2022, do 12. ure. – Občinski svet Občine Turnišče potrjuje Poslovno poročilo Javnega podjetja VARAŠ, podjetje za komunalne in druge storitve, d. o. o., Turnišče za leto 2020. – Popravek sklepa številka 19R/2021-3 z dne 23. 9. 2021 I. Občinski svet Občine Turnišče soglaša, da se osnovni kapital Javnega podjetja Varaš, podjetje za komunalne in druge storitve, d. o. o. Turnišče v vrednosti 64.438,00 EUR poveča za 35.561,00 EUR. Osnovni kapital

		se poveča z vplačilom denarnega vložka Občine Turnišče kot edine družbenice. Celotni znesek osnovnega kapitala Javnega podjetja Varaš, podjetje za komunalne in druge storitve, d. o. o. Turnišče znaša 99.999,00 EUR. II. Ta sklep velja z dnem sprejetja. Uporablja pa se od 23. 9. 2021 naprej. – Občinski svet Občine Turnišče v imenu ustanoviteljice daje soglasje k sklepu Sveta zavoda OŠ Turnišče o določitvi delovne uspešnosti ravnateljice OŠ Turnišče. – Občinski svet Občine Turnišče soglaša s sklenitvijo ustreznega pravnega posla za pridobitev parcel par. št. 1526/4 in 1526/6, obe k. o. Turnišče in odsvojitvijo parcele parc. št. 5802/8, k. o. Turnišče. – Občinski svet Občine Turnišče pooblašča župana Boruta Horvata, da izpelje ustrezen pravni posel.
21. 4. 2022	24. redna seja	– Občinski svet Občine Turnišče sprejme predlog Pravilnika o štipendiranju v občini Turnišče v drugi obravnavi. – Občinski svet Občine Turnišče sprejme predlog Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Turnišče v prvi in drugi obravnavi. – Občinski svet Občine Turnišče sprejme predlog I. Odloka o ustanovitvi javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d. o. o. v prvi obravnavi in ga daje v javno obravnavo od 22. 4. 2022 do 23. 5. 2022, do 12. ure. II. Predlog Odloka o ustanovitvi javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d. o. o. se objavi na spletni strani Občine Turnišče in je na vpogled na sedežu Občinske uprave Občine Turnišče, Ulica Štefana Kovača 73, vsak delavnik od 8.00 do 14.00. III. Pripombe na predlog Odloka o ustanovitvi javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d. o. o. se podajo pisno in se pošljejo na e-naslov obcina@turnisce.si ali dostavijo osebno na naslov Občina Turnišče, Ulica Štefana Kovača 73, Turnišče do 23. 5. 2022, do 12. ure. – Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil z Zaključnim računom Občine Turnišče za leto 2021 in ga sprejme v predlagani obliki in vsebini. – Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil z Letnim poročilom OŠ Turnišče za leto 2021 in ga potrjuje v predloženi obliki. – Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil z Letnim poročilom za leto 2021 ter programom dela in finančnim načrtom za leto 2022 Zdravstvenega doma Lendava in ga potrjuje v predloženi obliki. – Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil z Elaboratom o oblikovanju cen storitve obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja za javno službo oskrba s pitno vodo ter ga potrjuje v predlagani obliki in vsebini. – Občinski svet Občine Turnišče nalaga Občinski upravi Občine Turnišče, da preveri ponudnike sistemov za upravljanje in vzdrževanje električnih polnilnic tako, da se vzpostavi model plačevanja porabljene električne energije pri polnilnicah na parkirišču pri cerkvi.
16. 6. 2022	25. redna seja	– Občinski svet sprejme Odlok o rebalansu proračuna Občine Turnišče za leto 2022, v predlaganem besedilu, skupaj z vsemi sprejetimi spremembami in sklepi. – Občinski svet sprejme Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem in načrt pridobivanja nepremičnega premoženja Občine Turnišče za leto 2022 – rebalans, v predlaganem besedilu. Občinski svet Občine Turnišče pooblašča župana Boruta Horvata, da lahko nepremičnine kmetijske in gozdne rabe proda po primerljivi tržni ceni (uradne objave na oglasni deski upravne enote) oz. po najmanjši ceni na podlagi ocene vrednosti Geodetske uprave

Republike Slovenije. Ta sklep velja z dnem sprejetja.

– Občinski svet sprejme Letni načrt ravnanja s premičnim premoženjem Občine Turnišče za leto 2022 – rebalans, v predlaganem besedilu. Ta sklep velja z dnem sprejetja.
– V občinsko volilno komisijo Občine Turnišče se imenujejo:
  1. Sanja Fuks, Gomilica 135, 9224 Turnišče, univ. dipl. prav.
  Predsednica občinske volilne komisije
  2. Andrej Litrop, Kajuhova ulica 33, 9000 Murska Sobota, univ. dipl. prav.
  Namestnik predsednice občinske volilne komisije
  3. Mirjana Markoja, Gomilica 147, 9224 Turnišče
  Članica občinske volilne komisije
  4. Jože Režonja, Renkovci 82, 9224 Turnišče
  Namestnik članice občinske volilne komisije
  5. Klementina Čiček, Nedelica 90, 9224 Turnišče
  Članica občinske volilne komisije
  6. Sara Mlinarič, Turnišče, Cvetna ulica 1, 9224 Turnišče
  Namestnica članice občinske volilne komisije
  7. Manja Mlinarič, Turnišče, Rožna ulica 4, 9224 Turnišče
  Članica občinske volilne komisije
  8. Bojan Jurgec, Turnišče, Cvetna ulica 3, 9224 Turnišče
  Namestnik članice občinske volilne komisije
  Občinska volilna komisija je imenovana za mandatno obdobje štirih let. Sedež občinske volilne komisije Občine je Ulica Štefana Kovača 73, 9224 Turnišče. Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
– V posebno občinsko volilno komisijo Občine Turnišče se imenujejo:
  1. Sanja Fuks, Gomilica 135, 9224 Turnišče, univ. dipl. prav.
  Predsednica posebne občinske volilne komisije
  2. Andrej Litrop, Kajuhova ulica 33, 9000 Murska Sobota, univ. dipl. prav.
  Namestnik predsednice posebne občinske volilne komisije
  3. Jože Režonja, Renkovci 82, 9224 Turnišče
  Član posebne občinske volilne komisije
  4. Klementina Čiček, Nedelica 90, 9224 Turnišče
  Namestnica člana posebne občinske volilne komisije
  5. Sara Mlinarič, Turnišče, Cvetna ulica 1, 9224 Turnišče
  Članica posebne občinske volilne komisije
  6. Manja Mlinarič, Turnišče, Rožna ulica 4, 9224 Turnišče
  Namestnica članice posebne občinske volilne komisije
  7. Bojan Jurgec, Turnišče, Cvetna ulica 3, 9224 Turnišče
  Član posebne občinske volilne komisije
  8. Nadalina Horvat, Gomilica 58b, 9224 Turnišče
  Namestnica člana posebne občinske volilne komisije
  Posebna občinska volilna komisija je imenovana za mandatno obdobje štirih let. Sedež posebne občinske volilne komisije Občine je Ulica Štefana Kovača 73, 9224 Turnišče. Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
– Občinski svet Občine Turnišče daje soglasje k predlagani ceni za vrtec – I. starostno obdobje za šolsko leto 2022/2023:
  a) Program 9-urnega varstva za oddelek prvega starostnega obdobja 1–3 let zajema vzgojo in varstvo, dopoldansko malico, kosilo in popoldansko malico. Cena tega programa znaša 527,92 EUR.
  b) Program 4–6-urnega varstva za oddelek prvega starostnega obdobja zajema vzgojo in varstvo, dopoldansko malico ter kosilo in znaša 474,78 EUR.

		II. – Občinski svet Občine Turnišče daje soglasje k predlagani ceni za vrtec – II. starostno obdobje za šolsko leto 2022/2023: a) Program 9-urnega varstva za oddelek drugega starostnega obdobja zajema vzgojo in varstvo, dopoldansko malico, kosilo in popoldansko malico. Cena tega programa znaša 424,44 EUR. b) Program 4–6-urnega varstva za oddelek drugega starostnega obdobja zajema vzgojo in varstvo, dopoldansko malico ter kosilo in znaša 381,65 EUR. III. – Občinski svet Občine Turnišče daje soglasje k predlagani ceni za vrtec – II. starostno obdobje kombinirani oddelek za šolsko leto 2022/2023: a) Program 9-urnega varstva za kombinirani oddelek zajema vzgojo in varstvo, dopoldansko malico, kosilo in popoldansko malico. Cena tega programa znaša 444,46 EUR. b) Program 4–6-urnega varstva za oddelek drugega starostnega obdobja zajema vzgojo in varstvo, dopoldansko malico ter kosilo in znaša 399,67 EUR. IV. Ta sklep velja z dnem sprejetja. Uporablja pa se od 1. 9. 2022 dalje. – Občinski svet Občine Turnišče daje soglasje k predlogu oddelkov za šolsko leto 2022/2023. – Občinski svet Občine Turnišče daje soglasje k predlagani sistematizaciji delovnih mest JVIZ OŠ Turnišče za šolsko leto 2022/23 (oblikovanih 7 oddelkov predšolske vzgoje) in dodatnim zaposlitvam. – Občinski svet Občine Turnišče daje soglasje k predlaganemu obratovalnemu času vrtca. Obratovalni čas vrtca je od ponedeljka do petka od 5.15 do 16.00. Ta sklep velja z dnem sprejetja. Uporablja pa se od 1. 9. 2022 dalje. – Občinski svet Občine Turnišče daje soglasje k predlaganemu obračunavanju odsotnosti otrok. – Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil s Poročilom o delu JP Varaš d. o. o. za leto 2021 in ga potrjuje v predlagani obliki in vsebini. – Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil z Elaboratom o oblikovanju cen izvajanja storitve GJS odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode v občini Turnišče za leto 2022 in ga potrjuje v predlagani obliki in vsebini. Občinski svet Občine Turnišče potrjuje ceno odvajanja odpadne komunalne vode v višini 0,68710 EUR brez DDV za m^3. Občinski svet Občine Turnišče potrjuje ceno čiščenja odpadne komunalne vode v višini 0,80770 EUR brez DDV za m^3. Občinski svet Občine Turnišče določa pri izvajanju GJS čiščenja odpadne komunalne vode subvencijo v višini 0,43000 EUR brez DDV. Ta sklep velja z dnem sprejetja. Uporablja pa se od 1. 6. 2022 dalje.
29. 9. 2022	26. redna seja	– Občinski svet Občine Turnišče potrjuje Odlok o ustanovitvi javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d. o. o. v drugi obravnavi v predlagani vsebini in obliki. – Občinski svet Občine Turnišče sprejme predlagani Sklep o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje za lokalne volitve v občini Turnišče. – Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil s Poročilom o izvrševanju proračuna Občine Turnišče za leto 2022 v obdobju januar–junij. – Občinski svet Občine Turnišče potrjuje predlagani Elaborat o oblikovanju cene izvajanja obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov v občini Turnišče za obdobje enega leta s poročilom o delu za leto 2021 v predlagani obliki in vsebini.

		– Občinski svet Občine Turnišče se je seznanil s finančnim načrtom OŠ Turnišče za leto 2022 in ga potrjuje v predlagani obliki in vsebini. – Občinski svet Občine Turnišče sprejme sklep, da Občina Turnišče uveljavlja predkupno pravico na parceli 1672/3, k. o. Turnišče. – Občinski svet Občine Turnišče v Komisijo za štipendiranje na podlagi 8. člena Pravilnika o štipendiranju (Uradni list RS, št. 70/2022) kot člana občinskega sveta imenuje go. Silvo Lutar, Turnišče, Ulica Štefana Kovača 21, 9224 Turnišče.
13. 10. 2022	27. redna seja	– Občinski svet Občine Turnišče potrjuje predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja za podelitev priznanj za leto 2022 po Odloku o podeljevanju priznanj Občine Turnišče (Uradni list RS, št. 173/21). V letu 2022 se podeli Priznanje Občine Turnišče naslednjim prejemnikom: – Matej Ošlaj, Gomilica 69, 9224 Turnišče – predlagatelj KPD Pedal Gomilica, – Marija Ščap, Turnišče, Pod logom 24a, 9224 Turnišče – predlagatelj Društvo kmetic Turnišče, – Ivanka Muhvič, Nedelica 133c, 9224 Turnišče – predlagatelj KD Rdeči zvonček Nedelica, – Jožef Pal, Turnišče, Ulica Štefana Kovača 49, 9224 Turnišče – predlagatelj Krojaški ceh Turnišče, – Simo Tešić, Turnišče, Kranjčeva ulica 6, 9224 Turnišče – predlagatelj KK Varaški šujstri, – Stanislav Koroša, Turnišče, Ulica Štefana Kovača 18, 9224 Turnišče – predlagatelj Obrtno podjetniška zbornica Lendava, – PGD Gomilica za obletnico 90 let delovanja – predlagatelj OU Občine Turnišče, – PGD Renkovci za obletnico 90 let delovanja – predlagatelj OU Občine Turnišče, – Župnijska Karitas Turnišče za obletnico 30 let delovanja – predlagatelj OU Občine Turnišče, – Mladinsko športno kulturno društvo Sunčenca Gomilica za obletnico 20 let delovanja – predlagatelj OU Občine Turnišče, – KK Varaški šujstri za obletnico 10 let delovanja – predlagatelj OU Občine Turnišče. – Občinski svet Občine Turnišče daje soglasje k imenovanju dr. Judit Zagorec-Csuka za direktorico Knjižnice-Kulturni center Lendava v skladu s 14. členom Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica-Kulturni center Lendava (Uradni list RS, št. 31/16 in naslednji). – Občinski svet Občine Turnišče na podlagi sprejetih Pravil imenuje tričlansko komisijo za volitve elektorja predstavnika Občine Turnišče za volitve v Državni svet Republike Slovenije 2022 – predstavnika lokalnih interesov v naslednji sestavi: Anton Sep – predsednik, Avguštin Kalina – član, Ivan Prša – član. – Občinski svet Občine Turnišče imenuje za elektorja za volitve v Državni svet Republike Slovenije 2022, g. Tadeja Žalika, Ulica 4. maja 17a, 9224 Turnišče. Naloga elektorja je zastopati Občino Turnišče na volitvah predstavnikov lokalnih skupnosti v Državni svet Republike Slovenije 2022. – Ugotavlja se, da je za kandidatko za volitve v Državni svet Republike Slovenije 2022 – predstavnika lokalnih interesov 11. volilne enote s podporo Občine Turnišče, izvoljena ga. Jasmina OPEC VÖRÖŠ, Rakičan, Jezera 22, 9000 Murska Sobota.

OBČINSKI PRAZNIK 2022

Osrednja proslava ob občinskem prazniku je bila po dveletnem premoru tokrat izvedena v živo. Potekala je v Nedelici, v Gostilni Pri studencu. Najprej je občane nagovoril župan, g. Borut Horvat, nato so v kulturnem programu sodelovali: Mešani pevski zbor Marija pod logom, učenci OŠ Turnišče z deklamacijo, otroci Vrtca Turnišče s plesom in z deklamacijo, Nuša Magdič z igranjem na harmoniko. Program je povezovala Urška Černi. Predani pa so bili še štirje kvačkani grbi naše občine in kvačkana zastava Republike Slovenije. Terezija Sobočan, ki je lansko leto sodelovala v projektu Slovenija kvačka in ustvarila grb naše občine, je tako letos naredila še tri manjše in jih podarila predsednikoma KS Nedelica in Renkovci in predsednici KS Gomilica. Ustvarila je tudi še enega večjega, ki je namenjen KS Turnišče in Občini, županu pa je predala kvačkano zastavo Republike Slovenije. Podeljena pa so bila tudi občinska in športna priznanja.

PREJEMNIKI OBČINSKIH PRIZNANJ:

KOLESARSKI KLUB VARAŠKI ŠUJSTRI je bil ustanovljen leta 2012. Na ustanovnem občnem zboru so se zbrali ljubitelji starodobnih koles. Člane pa druži tudi želja po ohranjanju kulturne dediščine kraja. Tako s kolesarjenjem in prikazom nekdanjega izdelovanja čevljev nastopajo na prireditvah, kot so: Kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni, Lendavska trgatev in še mnoge druge. Skrbno skrbijo za nadstrešek pri Zdravstveni postaji Turnišče, ki ga skozi leto tematsko okrašujejo. Na predlog Občinske uprave Občine Turnišče je Kolesarski klub Varaški šujstri za uspešno 10-letno delovanje na področju ohranjanja kulturne dediščine prejel priznanje Občine Turnišče.

STANISLAV KOROŠA iz Turnišča je samostojni podjetnik, ki letos obeležuje 35 let dela v obrti in podjetništvu. Je aktiven član Območne obrtno-podjetniške zbornice Lendava že od vsega začetka. Prav tako pa je aktiven član v naslednjih društvih: Vinogradniško-sadjarsko društvo Turnišče, Strelsko društvo Štefan Kovač Turnišče, Krojaški in Kovaški ceh. Stanislav Koroša je na predlog Območne obrtno-podjetniške zbornice Lendava prejel priznanje Občine Turnišče za dolgoletno uspešno delo v Obrtno-podjetniški zbornici Lendava in v društvih ter cehih.

MLADINSKO ŠPORTNO IN KULTURNO DRUŠTVO SUNČENCA je bilo ustanovljeno leta 2002, ko so se mladi iz vasi Gomilica odločili, da svoja vaška večerna druženja spremenijo v društvo mladih. Društvo že vrsto let organizira tradicionalne prireditve, predvsem na področju športa in zabave. Na predlog Občinske uprave Občine Turnišče je Mladinsko športno in kulturno društvo Sunčenca za 20 let delovanja na športnem in kulturnem področju prejelo priznanje Občine Turnišče.

IVANKA MUHVIČ je ustanoviteljica Kulturnega društva Rdeči zvonček Nedelica, ki mu je predsedovala dolgih 9 let. Njeno aktivno delo pa se nikakor ni končalo s predsedovanjem, saj je še zmeraj pomemben člen v društvu. Je vodja sekcije ročnih del in glavni del dvojca »Štejf pa Treza«, ki navdušuje s skeči. Na predlog KD Rdeči zvonček Nedelica je Ivanka Muhvič za dolgoletno pomoč v Kulturnem društvu Rdeči zvonček Nedelica prejela priznanje Občine Turnišče.

MARIJA ŠČAP je dolgoletna predsednica Društva kmetic Turnišče. Vodi dejavnosti društva, organizira dogodke, skrbi za informiranje in izobraževanje članic in sodeluje z vsemi ključnimi akterji v občini. S svojim dolgoletnim prostovoljnim delom nesebično in požrtvovalno neguje domačo prekmursko kulinariko pred pozabo in jo prenaša na mlajše rodove. Na predlog Društva kmetic Turnišče je Marija Ščap za dolgoletno delo v Društvu kmetic Turnišče prejela priznanje Občine Turnišče.

ŽUPNIJSKA KARITAS TURNIŠČE je dobrodelna ustanova, ki ima namen, da uresničuje karitativno in socialno poslanstvo. Karitas pomaga in blaži stiske ne samo z materialno pomočjo, ampak pomaga tudi v duhovnem smislu. Vsako leto organizirajo tudi srečanja starejših vernikov in prireditev Pozdrav dojenčku. Vernike povezujejo z raznimi romanji, obiskujejo starejše po domovih in v domovih za starejše ter sodelujejo pri različnih srečanjih in dogodkih v okviru cerkve. Sodelavci Karitasa so prostovoljci, ki uresničujejo svoje poslanstvo z ljubeznijo in srčnostjo do bližnjega. Na predlog Občinske uprave Občine Turnišče je Župnijska Karitas Turnišče za 30 let delovanja na področju karitativne dejavnosti prejela priznanje Občine Turnišče.

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO RENKOVCI je pomemben steber delovanja in člen povezovanja, ki neizbrisno zaznamuje utrip kraja neprekinjeno že 90 let. Društvo daje velik poudarek skrbi za prihodnost, zato nenehno vabi in vzgaja mlade člane. Trenutno so v društvu aktivne desetine v kategorijah pionirjev, mladincev, članov A in B ter članic, ki dosegajo odlične rezultate. Društvo sodeluje z vsemi prostovoljnimi gasilskimi društvi v GZ Turnišče ter gasilskimi društvi v bližnji okolici, na nivoju regije s PGD Kokoriči ter izven regije s pobratenim PGD Kolovrat. Na predlog Občinske uprave Občine Turnišče je Prostovoljno gasilsko društvo Renkovci za 90 let delovanja na področju prostovoljnega gasilstva prejelo priznanje Občine Turnišče.

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO GOMILICA je bilo ustanovljeno leta 1932. Danes PGD Gomilica

spada v 1. kategorijo društev in je opremljeno po standardih, ki jih zahteva GZ Slovenije. V društvo so vključene vse generacije: pionirji, mladinci in mladinke, člani in članice, veterani in podporni člani. Redno se udeležujejo tekmovanj, ženska desetina se je v preteklosti že udeležila državnega tekmovanja. Na predlog Občinske uprave Občine Turnišče je Prostovoljno gasilsko društvo Gomilica za 90 let delovanja na področju prostovoljnega gasilstva prejelo priznanje Občine Turnišče.

JOŽEF PAL je cehmešter Krojaškega ceha Turnišče ali celo sinonim tega ceha. Sicer preprost, skromen človek, vendar na področju cehovstva zahteven in odgovoren. G. Pal je od svojega očeta nasledil vso cehovsko dokumentacijo, ki je bila hranjena pri njih doma, in skrbno skrbel za ohranjanje zgodovinske dediščine Turnišča. Pomembno vlogo je imel tudi takrat, ko so se cehovski veljaki odločili, da bo dokumentacija iz časov Marije Terezije shranjena v občinskih prostorih, kot to določajo pravila arhiviranja. Na predlog Krojaškega ceha Turnišče je Jožef Pal za dolgoletno pomoč v krojaškem cehu in za prispevek k ohranjanju zgodovinske dediščine prejel priznanje Občine Turnišče.

SIMO TEŠIĆ je že več kot dvajset let član Društva upokojencev Turnišče, deset let je tudi član Kolesarskega kluba Turnišče – v obeh društvih je viden in aktiven član. Rad poprime za vsako delo in sodeluje na prireditvah društva tako doma kot na gostovanjih. Pomaga tudi pri delu okrog nadstreška in pri postavljanju božičnih jaslic. Na predlog Kolesarskega kluba Varaški šujstri je Simo Tešić za dolgoletno pomoč v društvih v občini Turnišče prejel priznanje Občine Turnišče.

MATEJ OŠLAJ iz Gomilice nesebično pomaga v društvih, ki delujejo v vasi Gomilica in v občini Turnišče. V domači vasi tako že vrsto let skrbi za nemoteno oskrbo z električno infrastrukturo. Na predlog Kolesarsko pohodniškega društva Pedal Gomilica je Matej Ošlaj za dolgoletno pomoč v društvih, ki delujejo v vasi Gomilica in občini Turnišče prejel priznanje Občine Turnišče.

PREJEMNIKI ŠPORTNIH PRIZNANJ:

TIM KOREN iz Turnišča je v Strelskem društvu Štefan Kovač Turnišče treniral in tekmoval že s serijsko zračno puško. V zadnjih dveh letih pa mu je uspel prehod v kadetsko kategorijo s standardno zračno puško, kjer je v minuli sezoni redno posegal po najvišjih mestih na turnirjih državne lige, kjer je kar štirikrat zmagal in dvakrat osvojil drugo mesto. V skupnem seštevku državnih lig mladih z zračno puško za Pokal Slovenije je tako osvojil 1. mesto. Tim je bil v pretekli sezoni član kadetske reprezentance, večkrat se je že udeleževal reprezentančnih priprav, marca letos pa je tekmoval

OBČINA
PRAZNUJE
turnišče

PRAZNUJE
Vrtec Turnišče
Skupina otrok 4-6 let
Deklamacija: Tejin telefon
Ljudski ples: Izak, Jakob, Abraham

DELOVANJE KRAJEVNE SKUPNOSTI GOMILICA 2018–2022

Ko sem pred štirimi leti postala predsednica naše vasi, so se v meni porajali najrazličnejši občutki. Poleg neizmerne hvaležnosti za vse pridobljene glasove in zaupanja naših vaščanov, se je v meni pojavljal tudi dvom, če bom kos tako veliki odgovornosti. Priznam, da mi je bilo na začetku kar malo težko, vendar mi je s pomočjo vseh vas uspelo – nalogo sem prevzela odgovorno in odločno. Sem človek, ki dela s srcem in v dobrobiti vseh nas. Leta so prehitro minila, naš mandat se je iztekel. V čast, ponos in veselje mi je bilo predsedovati vasi Gomilica.

Mogoče se komu zdi, da ni bilo narejeno veliko, zato bi rada na kratko povzela dogajanje v zadnjih štirih letih. Leta 2019 je bil največji projekt v vasi gradnja regionalne ceste, ki je zahtevala veliko strpnosti in razumevanja vseh nas, na koncu pa nam je uspelo uskladiti vsa neskladja in dela uspešno zaključiti. Prav tako smo istega leta pri pokopališču asfaltirali parkirišče. V vasi smo posadili sadna in okrasna drevesa, rondo v Gomilicah krasi čudovita cedra, okrog Vaško-gasilskega doma smo postavili novo ograjo, ograja je bila zamenjana tudi pri avtobusnem postajališču (na trati) v dolenskem kraju. Renovirali smo notranjost Vaško-gasilskega doma – dom je v celoti prepleskan, odstranili smo del ometa, ki ga je načela vlaga, namestili nove zavese in zamenjali vrata, ki vodijo v kuhinjo ter preoblekli in prenovili več kot 100 stolov v vaški dvorani. Občina Turnišče je postavila fitnes v naravi, prav tako so društvom in obiskovalcem omogočili brezžično uporabo interneta (WiFi-ja). V našem mandatu je bila s strani Občine zgrajena kolesarska pot do romskega naselja.

Obnovili smo vse križe, ki so v lasti Krajevne skupnosti Gomilica. Križi so bili v celo renovirani, delo je bilo prostovoljno, material, pogostitve in ostali stroški pa so bili financirani s strani Krajevne skupnosti. Vsa štiri leta smo urejali in navažali poljske poti ter skrbeli za odvodnjavanje v naši vasi. Po svojih najboljših močeh smo pomagali vaškim društvom. PGD Gomilica smo namenili del sredstev za nakup gasilskega vozila. V zadnjem letu smo v vaški dvorani namestili klimatsko napravo, s 7 kW ogrevalne moči. Klimatska naprava bo služila ogrevanju dvorane za društvene in ostale dogodke. Izvedli smo prireditev ob dnevu žena in materinskem dnevu, z veseljem bi pripravili še kakšen družaben dogodek, pa nam epidemiološke razmere tega žal niso dopuščale. Prav tako je Občina na našo pobudo razsvetlila kolesarsko stezo za »Pistigovo« hišo in kupila kmetijsko zemljišče družine Gjerkeš, kjer bo zgrajen hodnik (kolesarska pot). Žal nam je, da gradnje nismo v celoti realizirali v našem mandatu, uspelo nam je urediti prodajo zemljišča. Veseli nas, da je bila naša želja slišana. Projekt bo v celoti realiziran naslednje leto. Društva v vasi skrbijo za pestro kulturno, športno in družabno dogajanje, na kar smo posebej ponosni. Z veseljem smo se udeleževali vseh njihovih dogodkov in povem lahko, da smo z vsemi zelo uspešno sodelovali, za kar se predsednikom društev iskreno zahvaljujem ter vsem skupaj želim še veliko dobrega dela. Prošnje in želje vaščanov smo skušali reševati, kolikor je bilo v naši moči. V vseh teh letih je bilo vsega veliko, zato sem najverjetneje pozabila omeniti še kakšno podrobnost, ki smo jo uspeli uresničiti v času našega delovanja.

Brez »mojih« članov Sveta Krajevne skupnosti Gomilica ne bi zmogla. Delovali smo kot dober in složen tim, nobeden izmed njih ni nikoli, res nikoli zavrnil kakršnekoli pomoči. Samo tako nam je uspelo uresničiti vse zastavljene cilje in prav zaradi tega lahko danes ponosno zaključujemo naše vodenje. Iskrena hvala Antonu Tivadarju, Stanislavu Čizmaziji, Bojanu Sobočanu in Heleni Ferčak za ves vaš trud. Bilo mi je v čast.

Pred nami so lepi časi, polni topline in miru. Želim vam, da bi jih preživeli v družbi svojih najdražjih, da bi občutili pravi čar praznikov. Božič naj bo blagoslovljen, novo leto pa naj vam prinese zdravja, miru, ljubezni in medsebojnega razumevanja. V svojem imenu in v imenu članov KS Gomilica se vam iskreno zahvaljujem za zaupanje. S ponosom sem bila predsednica naše vasi.

Predsednica Krajevne skupnosti Gomilica
Danijela Skledar

OBNOVA KRIŽEV V VASI GOMILICA

S ponosom lahko povem, da nam je v naši vasi uspelo obnoviti vseh pet križev. V lanskem letu je bil s strani Krajevne skupnosti Gomilica obnovljen tako imenovan »Balažev križ«, ki je bil poškodovan v prometni nesreči. Istočasno je družina Nerad obnovila »Rajov križ«, ki stoji na poti med Nedelico in Gomilico. Križa smo v lanskem letu tudi blagoslovili.

Letos smo sklenili, da bomo obnovili še ostala dva križa, za katera skrbi KS Gomilica. Križ na pokopališču je bil nujno potreben obnove, ker je les dotrajal, zato smo se odločili, da ga bomo v celoti postavili na novo – vse razen korpusa, katerega smo prav tako prenovili (potrebno ga je bilo pobrusiti, kitati in pobarvati). Na željo našega župnika patra Tonija in s strinjanjem vseh članov Krajevne skupnosti je korpus (obnovljen) ostal lesen. Križ je bil v taki obliki postavljen leta 1992, obnavljali pa smo ga v lastni režiji. Posebno zahvalo za obnovo tega križa izrekam **Antonu Tivadarju, Štefanu Baligaču, Silvu in Zlatku Tivadarju** ter vsem, ki so pri obnovi kakorkoli sodelovali.

Obnavljali smo še »Grinčov križ«, ki je bil postavljen okrog leta 1900 v času kuge. Zanj so prej skrbeli in ga vzdrževali »Grinčovi« (pokojni) družinski člani ter žal že pokojna Cecilija Litrop, katerim izrekamo zahvalo. Križ smo ustrezno sanirali, ga na novo prebarvali, ob njem položili plošče in v celoti obnovili ograjo. Prav tako smo naredili nov napis, na katerem navajamo, da je križ obnovljen s strani Krajevne skupnosti Gomilica, ki skupaj z vaščani skrbi zanj. Posebno zahvalo za obnovo

tega križa izrekam **Antonu Tivadarju, Gerhartu Balažicu, Stanislavu Čizmaziji in Jožefu Bojnecu** ter vsem, ki so kakorkoli pomagali.

S strani družine Adanič je bil obnovljen tudi »Vinčecov križ«, ki sta ga postavila Ferenc Vinčec in Ana Horvat, leta 1911.
Križe smo blagoslovi v nedeljo, 7. novembra 2022. Iskrena hvala našemu župniku patru Toniju in patru Janezu za blagoslov vseh treh križev, hvala Gomiličkim degašom za lepo zapete pesmi, Vesni Trstenjak za pecivo, Dominiku Vnuku za posnete fotografije, družini Adanič za obnovo njihovega križa in prispevek k pogostitvi. Prav tako se zahvaljujem vsem, ki prinašate cvetje in sveče k našim križem ter vsem, ki ste se blagoslova udeležili. **Še enkrat iskrena hvala zgoraj omenjenim, ki ste s svojim prostovoljnim delom najbolj zaslužni za to, da smo v naši vasi obnovili vse križe.** Zahvalo izrekam tudi članom KS Gomilica. Verjamem, da bodo obnovljeni križi še naprej varovali našo vas.

Predsednica Krajevne skupnosti Gomilica
Danijela Skledar

KRAJEVNA SKUPNOST TURNIŠČE

Za nami je delovno obdobje štirih let Krajevne skupnosti Turnišče, katere člani smo bili na novo izvoljeni na zadnjih volitvah. Nekaj preglavic pri delovanju, organizaciji dogodkov in prireditev nam je delala epidemija COVID-19, ampak smo kljub temu s pomočjo vseh sodelujočih uspeli narediti nekaj koristnega. Vsako leto smo sodelovali pri izvedbi Dneva žena, pri Kresovanju in budnici, pri Miklavževanju in Božičkovanju, finančno sodelovali pri ureditvi zunanjosti vežice in opremili kuhinjo vežice, nabavili kotel za kuhanje ob raznih dogodkih in oblekli Božička z novo obleko, finančno pomagali PGD Turnišče, sofinancirali razsvetljavo na velikem nogometnem igrišču in nabavili nekaj dreves za zasaditev.
Vse skupaj nam je uspelo zaradi dobrega sodelovanja z Občino Turnišče, s PGD Turnišče in z Javnim podjetjem VARAŠ.
Hvala vam za pomoč in sodelovanje.
Iskrena hvala vsem članom KS Turnišče za ideje, mnenja, sodelovanje, pomoč in potrpežljivost v našem obdobju.

Sabina Kocet,
predsednica KS Turnišče

Planika Turnišče d.o.o., Prešernova ulica 4, Turnišče 9224

www.planika.si ; facebook.com/PlanikaTrekking

INJA LEBAR

Inja, ki prihaja iz Turnišča, je študentka Pravne fakultete v Mariboru. Že kot otrok je sanjarila o tem, da bi se v prihodnosti sprehajala po modnih pistah, se udeleževala različnih modnih tekmovanj in se učila pravilne manekenske hoje in nastopanja. Kot strastna plesalka je večino svojega prostega časa preživela v plesnih dvoranah in na tekmovanjih, na katerih je stopala tudi na najvišje stopničke. Ko se je poslovila od plesnih čevljev, je spet v ospredje stopila skrita želja po manekenstvu. Po uspešno opravljenem manekenskem tečaju je sodelovala pri pripravljanju modnih revij. Letos junija pa se je pojavila priložnost, da se prijavi na svoje prvo lepotno tekmovanje.

Kdo je Inja Lebar?

Sem Inja Lebar, stara 20 let, rojena v Murski Soboti. Živim v Turnišču, trenutno pa sem študentka Pravne fakultete v Mariboru. Že kot otrok sem sanjarila o tem, da bi se v prihodnosti sprehajala po modnih pistah, se udeleževala različnih modnih tekmovanj in se učila pravilne manekenske hoje in nastopanja. Skozi otroštvo sem vsakodnevno od radovednosti kukala v mamino omaro in si na skrivaj pomerjala prevelika oblačila in čevlje ter se popolnoma vživela v vlogo manekenke, ki živi svoje sanje. Ta želja po modi in manekenstvu je rasla z mano, vendar sem se skozi osnovno šolo posvetila predvsem športu in manekenstvo za nekaj časa postavila na stranski tir. Kot strastna plesalka sem večino svojega prostega časa preživela v plesnih dvoranah in na tekmovanjih, kjer smo z dekleti posegale po najvišjih stopničkah. Po 11. letih sem se bila primorana posloviti od plesnih čevljev zaradi poškodbe, ki mi je onemogočila vrnitev na plesni parket. Rabila sem kar nekaj časa, da sem se naučila živeti brez plesa, saj mi je čez noč bilo odvzeto nekaj, kar sem počela z veseljem in ljubeznijo. Tako je počasi v ospredje stopala ta skrita želja po manekenstvu, ki se je začela uresničevati na manekenskih tečajih Glammodels kids pod vodstvom Tadeje Ternar in Nine Rajbar. Skupina deklet, ki smo tečaj obiskovale, smo se učile od izkušenih mentoric na področju manekenstva. Vso pridobljeno znanje sta nam predajale preko svojih modnih izkušenj doma in po svetu ter nam nudili koristne in zanimive nasvete, ki verjamem, da nam bodo v prihodnosti prišli še kako prav. Učile smo se javnega nastopanja, manekenske hoje, največ časa pa smo posvetile učenju komuniciranja s publiko. Po uspešno opravljenem tečaju smo vsako leto v začetku šolskih počitnic pripravile modno revijo, kjer smo imele možnost pokazati naučeno in predstaviti kose oblačil priznanih blagovnih znamk. Tečaj sem obiskovala štiri leta, ga uspešno zaključila in se udeleževala veliko projektov na temo mode in manekenstva.

Povej nam prosim, kako je tekmovanje potekalo.

Letos junija pa sem imela to možnost, da se prijavim na svoje prvo lepotno tekmovanje v življenju. “Nimaš kaj izgubiti” so odmevale prve besede v moji glavi ob pogledu na prijavnico. Samozavestno sem jo izpolnila in postala ena izmed 12 finalist, ki smo se v Radencih potegovale za naziv Miss turizma. Vedela sem, da je tekmovanje priložnost za nove izkušnje, poznanstva in prijateljstva, pa tudi za nove možnosti, ki mi bodo dale neko širino in veliko doživetij. S puncami smo dva dni preživele v hotelu Radin v Radencih, kjer smo opravile generalko, pomerile kose oblačil, ki smo jih predstavljale na reviji in obiskale casino As Radenci, kjer smo imele fotografiranje pred finalnim večerom. Na finalnem izboru smo se predstavile v štirih izhodih pred strokovno žirijo. Samo dogajanje so popestrile še razne plesne in glasbene točke. Sledila je razglasitev štirih deklet, ki so si priborile naziv: Miss radia Zeleni val, druga spremljevalka Miss turizma, prva spremljevalka Miss turizma in Miss turizma. Ko sem zaslišala svoje ime ob razglasitvi Miss turizma pravzaprav še nisem dojela, ali se to res dogaja. Prav tukaj lahko potrdim, da sanje, če le verjameš vanje, nekoč postanejo resničnost. Iskreno nisem pričakovala, da bom med dvanajstimi

kandidatkami izbrana. Šele nekaj ur po razglasitvi sem se začela zavedati, da sem prav jaz tista, ki bo nosila ta naziv. Kot zmagovalka se kmalu odpravljam na svetovni izbor Miss Tourism Word na Kitajsko in obljubim, da bom našo državo zastopala s srcem in ponosom. Hvaležna sem za to izkušnjo in že nestrpno čakam na nove priložnosti in nove izzive.

Sedaj si študentka prava. Zakaj prav pravo?

Pravo je uporaben študij. Mogoče celo najbolj med družboslovnimi programi, predvsem zaradi tega, ker se med sabo povezujeta kreativno in logično mišljenje.

Pri samem študiju v ospredje stopata razumevanje družbe in sveta okoli nas, skozi pravila, s katerimi se vsakodnevno srečujemo. To je tudi eden izmed glavnih razlogov, zakaj sem se odločila za študij prava.

Kakšne načrte imaš za prihodnost? Boš nadaljevala z manekenstvom?

Mislim, da ima vsako dekle ali mlada ženska neke skrite želje. Sama bi želela biti predvsem uspešna na svoji študijski poti. Kljub temu imam tudi željo, da bi, dokler imam možnosti, izkoristila vsako priložnost, ki je povezana tako z lepotnimi tekmovanji kot z manekenstvom.

Kaj pa počneš v prostem času, kako si polniš baterije in kateri so tvoji preostali hobiji?

Prosti čas je pri meni namenjen predvsem za sprehode po okolici svoje vasi, velikokrat vzamem v roke tudi kakšno dobro knjigo, pomagam pri hišnih opravilih, se ukvarjam s športom, obiščem sorodnike ali pa se odpravim na kakšen daljši izlet.

Zame najboljši načini polnjenja baterij vsekakor vsebujejo vodo – reka, potok, morje, slap ... karkoli in pa seveda minimalna uporaba elektronskih naprav.

Poleg plesa, zelo rada pojem, šivam, ustvarjam in kuham.

Imaš kakšen življenjski moto, ki mu slediš?

Življenje je borba: zmaga tisti, ki najkasneje odneha.

Kaj bi na koncu povedala vsem mladim puncam, ki razmišljajo, da bi se podale v manekenske vode?

Če je prisotna želja, vztrajnost, volja, zakaj pa ne. Nimajo kaj izgubiti. Tudi sama sem se s tako miselnostjo podala v manekenske vode in ni mi žal. Pravzaprav se je vse skupaj tako začelo.

Marija Kreslin Štefanec

ZEU

vesele praznike in srečno 2023

IZDELUJEMO:

PROSTORSKE AKTE:
- občinske prostorske načrte (OPN)
- državne prostorske načrte (DPN)
- občinske podrobne prostorske načrte (OPPN)
- lokacijske preveritve (LP)

PROJEKTNO DOKUMENTACIJO ZA OBJEKTE S PODROČJA:
- visokih gradenj: poslovne in javne objekte, individualne hiše, večstanovanjske objekte, ipd.
- nizkih gradenj; ceste, kolesarske in pešpoti, parkirišča, vodovod, kanalizacija, ipd.
- krajinske načrte: parki, športna in otroška igrišča, okolice šol in vrtcev, okolice poslovnih in javnih objektov

STROKOVNE PODLAGE S PODROČJA URBANIZMA IN VARSTVA OKOLJA:
- okoljska poročila (OP)
- poročila o vplivih na okolje (PVO)
- strokovne podlage za potrebe prostorskega načrtovanja
- krajinske in urbanistične načrte ali zasnove
- celostne prometne strategije
- študije, kot so študije variant, ranljivosti, ipd.

UREJAMO LASTNIŠKA RAZMERJA NA NEPREMIČNINAH:
- priprava in sklepanje kupoprodajnih, služnostnih, menjalnih pogodb ter odškodninskih sporazumov
- pravno svetovanje pri prometu z nepremičninami

DOKUMENTACIJO S PODROČJA GEODEZIJE:
- geodetske načrte
- ureditev mej
- zakoličbo objektov
- parcelacijo zemljišč
- etažne načrte
- vpise objektov v kataster stavb in
- kataster GJI
- programe opremljanja

ZEU d.o.o., Ulica Staneta Rozmana 5, 9000 Murska Sobota • Tel. +386 025361 310 • zeu@zeu.si • http://www.zeu.si

TOMI HORVAT

Leta 2018 sva za občinsko glasilo že opravila intervju – takrat si bil perspektiven mladenič, ki je šele prestopil k Muri in zaigral v 1. slovenski nogometni ligi. Danes pa vprašanja zastavljam enemu najboljših nogometašev trenutno v Sloveniji, ki je zabil gol slovitemu Tottenhamu in ga skupaj s svojo ekipo tudi premagal. Je to tvoja najljubša tekma do sedaj?

Ja, ta tekma je res bila nekaj neverjetnega in bi jo lahko označil za najljubšo, ker je bila proti veliki ekipi kot je Tottenham in ker smo jo dobili v zadnji minuti, zato je bilo še toliko slajše.

Kako se pripraviš na tako pomembne tekme? Več kot očitno se zvezdnikov, kot je Harry Kane, nisi nič prestrašil …

Pa za vse tekme se enako, seveda pa je bilo čutiti pred tekmo malo pozitivne nervoze, vendar ko stopiš na igrišče, je tudi to pozabljeno.

Z ekipo Mure si osvojil naslova pokalnih in državnih prvakov, uvrstili ste se v konferenčno ligo – v grobem lahko rečemo, da si skupaj z ekipo osvojil vse, kar se je takrat osvojiti dalo. Kako si se ob tem počutil? So lovorike tista motivacija, ki te žene naprej?

Ja, to obdobje v Muri je res bilo fantastično. Imeli smo vrhunsko ekipo, s katero smo se zelo dobro razumeli in je tudi to vplivalo na vse stvari, ki smo jih dosegli. Občutki ob tem vsem so bili res super, praktično si pred tem, ko sem prišel v Muro, vsega tega niti nisem mogel predstavljati, ampak nam je to uspelo in sem zaradi tega zelo vesel in ponosen. Seveda, vsak športnik se ukvarja s tem, da bi imel čim boljše rezultate in osvajal lovorike.

Letos si zamenjal dres, ki sicer ostaja črno-beli, ampak pripada SK Sturm Graz. Kaj je botrovalo tvoji odločitvi?

Ta prestop v SK Sturm Graz se mi je zdela pravilna stopnička za mene in moj razvoj, zato sem se odločil, da prestopim v Graz in tukaj se počutim res super.

Sedaj že nekaj mesecev igraš pri severnih sosedih – katere so tiste očitne razlike med prejšnjim in sedanjim klubom?

Je kar dosti podobnosti – ostal sem črno-beli in tudi tukaj imamo najboljše navijače tako kot jih ima Mura v Sloveniji, vendar pa se pozna razlika v pogojih za trening.

Marca letos pa si prejel tudi reprezentančni vpoklic. Je tudi to bil eden izmed tvojih zastavljenih ciljev? So reprezentančne tekme nekaj posebnega?

Ja, mislim da so to sanje vsakega nogometaša, da enkrat zaigra za dres svoje države. Meni se je te izpolnilo in upam, da bom dobil še večkrat priložnost za to.

Izpostavila sem samo nekaj najodmevnejših dosežkov, ki so bili podlaga tudi za dodelitev naziva Športnik leta 2022 v občini Turnišče. Si vrhunski športnik, ki ime svojega domačega kraja nosi v svet – ti podpora lokalne skupnosti in sovaščanov veliko pomeni?

Seveda, zelo sem vesel, ker so prepoznali moj trud in dosežke, zato se jim iskreno zahvaljujem za to nagrado.

Kako poteka dan profesionalnega športnika? Ali ti ostane kaj prostega časa?

Dosti časa je posvečenega nogometu s treningi in regeneracijo po tem, vendar ob popoldnevih ponavadi ostane čas za kakšna druženja s prijatelji.

Kakšni so tvoji cilji za prihodnost?

Želim si, da bi pokazal čim boljše igre in napredoval, nato pa bomo videli, kam me bo to pripeljalo v prihodnosti.

Tomi, čestitke za doseženo in veselimo se vseh tvojih nadaljnjih uspehov.

Jasmina Denša

DAN CEHOV

V soboto, 8. oktobra, se je v organizaciji Občine Turnišče in Krojaškega, Čevljarskega ter Kovaškega ceha odvil prvi Dan cehov, za katerega upamo, da bo postal vsakoletni tradicionalni spremljevalni dogodek Ferencovega senja. V minulem letu je bilo še posebej slovesno z 250. obletnico delovanja Krojaškega ceha. Ob tej priložnosti je častni občan zgodovinar g. Jože Bence pripravil nagovor, v katerem je orisal zgodovinski pomen cehov za naš kraj in ga v nadaljevanju v celoti objavljamo.

Spoštovani g. župan, cehmeštri, cehovske sestre in bratje, gospe in gospodje!

250 let je minilo od pridobitve pisnih pravil turniškega krojaškega ceha potrjenih s strani avstrijske cesarice Marije Terezije. Gre za pomembno obletnico, častitljiv jubilej, ki ga obeležujemo z današnjo prireditvijo, prvim skupnim srečanjem turniških cehov.

Jubileji, naj so osebni ali družbeni, so priložnost, da se spomnimo, obudimo preteklost in da ne pozabimo.

Današnje srečanje naj bo svojevrsten CEH – plačilo, globok poklon in zahvala številnim generacijam prednikov, ki so stoletja razvijali obrtno dejavnost v naših krajih in pomenili hrbtenico napredka, kasneje pa ohranjali dragoceno dediščino za sedanji čas.

Cehi so srednjeveška stanovska organizacija (nemško Gilde), ki so združevali obrtnike iste stroke in skrbeli za celotni ustroj posamezne dejavnosti. Za njihov nastanek in razvoj so bili potrebni ustrezni predpogoji. V Turnišču je to vsekakor bila najprej častitljiva Marijina cerkev, ki je s svojim spravnim dejanjem, romansko-gotsko arhitekturo in freskami Janeza Aquile privlačila romarje.

16. novembra 1267 sta se v turniški cerkvi pod Marijinim plaščem pobotali/spravili sprti plemiški družini slovanskega in madžarskega rodu (Jura in Haholdi). Občina Turnišče je ta datum simbolno izbrala za dan občinskega praznika. Podjetni domačini so dane okoliščine v 15. stoletju znali izkoristiti za razvoj obrti in trgovine (sejmi). Temu je sledilo prizadevanje za pridobitev trških pravic. Te so pridobili od svojih zemljiških gospodov Banfyjev iz Dolnje Lendave okrog leta 1500. Listine iz 16. in 17. stoletja pričajo, da so se »Varašanci« za svoje privilegije morali vedno znova boriti, posebej ob menjavi svojih gospodarjev.

Trške pravice so pomenile manj dajatev, več svobode in pravic, posebej glede obrti, trgovine in prirejanja sejmov ter delno sodno samoupravo. Ni čudno, da so jim prebivalci okoliških naselij to zavidali in je beseda »Varašanec« pomenila nekaj več. Turnišče je v 16. in 17. stoletju bilo gospodarsko in cerkveno središče lendavskega fevdalnega gospostva. Lendava z gradom pa je imela obrambni pomen, posebej v času turških vpadov.

Glavna današnja tema pa so naši cehi! Ti so s svojo organizacijo urejali celotno strokovno, ekonomsko, versko in družbeno življenje članov in njihovih družin. Več pri vsebini pisma Marije Terezije. V času centralizacije Avstrije, takratne Habsburške monarhije v 18. stoletju, je država s predpisi začela omejevati cehovsko svobodo. Pravice cehov so bile leta 1765 zakonsko dodatno omejene. Hkrati so beltinski Csakyji, ki so bili takratni zemljiški gospodje Turnišča, Varašance dodatno omejevali. Iz turniške pražupnije se je namreč leta 1760 izločila župnija Beltinci, cerkev je bila tam zgrajena že leta 1742, Beltinčani pa so leta 1811 dobili še trške pravice. Postali so nam neposredna konkurenca! Turniščani so se ponovno morali boriti za svoje zgodovinske pravice. Od tod imamo, ob stari cerkvi, ohranjen najdragocenejši ostanek naše zgodovine. Odlično ohranjen, leta 2003 restavriran dokument, napisan z izjemno pisavo na pergament. Posebej zaščiten se hrani v prostorih Občine Turnišče.

Marija Terezija, avstrijska cesarica in ogrska kraljica (1740–1780) je leta 1770 s svojim cesarskim pečatom in lastnoročnim podpisom potrdila pravice ali kodeks krojaškemu cehu iz Turnišča. Če poznamo ustroj takratnega centralistično-absolutističnega vladanja in druge primere je realno, da sta podobne listine prejela tudi čevljarski in kovaški ceh. Obletnica bi torej morala biti pred dvema letoma, a jo je preprečila epidemija.

Z listino Marije Terezije sem se seznanil ob koncu študija na takratni PA v Mariboru, ko sem leta 1976 pripravljal seminarsko nalogo iz turniške zgodovine. Dragoceno listino je hranil Jože Feher, takratni cehmešter, pozneje pa je bila do restavracije pri družini Pal v Turnišču. Vsebino sva analizirala s takratnim turniškim

župnikom g. Alojzijem Flegarjem, ki je dobro obvladal latinščino in madžarščino. Povzemam prevod uvoda pisma: *Mi Marija Terezija, cesarica Avstrije in kraljica Ogrske, … izročamo pričujoča lastnoročno podpisana pravila v spomin in izpolnjevanje našim podanikom, prebivalcem in krojaškemu cehu v priviligiranem mestu Turnišče, da bi urejala red med njimi. Napisana so v madžarskem jeziku in jih potrjujemo za sedanje mojstre ceha in njihove naslednike. Ponižno predložena pravila prebivalcev in mojstrov krojaškega ceha v Turnišču odobravamo in potrjujemo, a si pridržujemo pravico spreminjati jih ali pa razveljaviti. Vse to potrjujemo s svojim podpisom in pečatom. Na Dunaju, 5. februar 1770, v 30. letu našega vladanja.*

Dokument v nadaljevanju v 18. členih ureja celotno delovanje ceha.

4. člen

Če se kdo želi izučiti krojaške obrti, mora dokazati, da je zakonski. Ob sklenitvi učne pogodbe mora plačati dva forinta. Vajeniška doba traja tri leta. Če jo uspešno opravi, dobi spričevalo in postane pomočnik in zopet plača v cehovsko blagajno dva forinta. Mojster vajence ne sme držati pretrdo ali jih zaposliti z drugimi hišnimi opravili. Uči naj jih obrti in vsega dobrega. Če bi med vajeniško dobo mojster umrl, je dolžnost ceha, da poskrbi za vajenca, da se izuči pri vdovi ali drugem mojstru znotraj ceha.

9. člen

V cehu naj vlada strah božji, ljubezen in red. Živijo naj moralno življenje, starejši naj dajejo vzgled, mladi pa spoštovanje starejšim. Tistega pa, ki se ne bo držal pravil, ima ceh pravico kaznovati z 1–4 forinti. Za večji prekršek pa ga prijavi zemljiškemu gospodu.

Dodajam še izpis enega od členov iz pravil turniškega čevljarskega ceha iz 19. stoletja, ki pravi: ***Če član ceha zboli in ne more skrbeti zase, mu je ceh dolžan pomagati; v primeru smrti pa na svoje stroške sprevoditi in pokopati.***

Konec 18. in začetek 19. stoletja je bil čas velikih in temeljitih političnih in gospodarskih sprememb (francoska revolucija, Napoleonove vojne). Fevdalizem je bil v zatonu, na pohodu pa vrednote kapitalizma – svoboda, liberalizem, dobiček. Cehi, tudi na podeželju, so po pomladi narodov leta 1848, izgubljali na pomenu. Konkurenca industrijskega blaga je bila neizprosna. Ostala je njihova socialna in posebej verska funkcija. Naši predniki so jo uspešno ohranjali skozi vihre zgodovine, sedanji cehovski bratje in sestre pa jo plemenitijo za današnji čas. Da gre za množično organizacijo, nam povedo številke. Trenutno ima krojaški ceh 350 članov, čevljarski pa 220.

Obrt, posebej čevljarska, se je pri nas obdržala in na tej tradiciji je po 2. vojni v kraju rasla čevljarska industrija, ki je svoj vrh dosegla po gradnji nove tovarne konec 70. in v 80. letih prejšnjega stoletja. Na vrhuncu je v Planiki Turnišče delalo 850 ljudi, kar je danes nepredstavljivo. Bila je največja tovarna na slovenskem podeželju. Ob dodatnem dohodku iz kmetijstva, je to pomenilo vsestranski razcvet kraja z okolico. A to je že druga zgodba!

Vrnimo se k današnjemu cehovskemu prazniku in ne pozabimo; to je naša dediščina, darilo – bogata zapuščina naših prednikov! Mi smo jo dolžni spoštovati, ohranjati, raziskovati in na primeren, sodoben način predstaviti mladim. Da bodo znali črpati iz preteklosti in ustvarjati lepšo prihodnost v teh zahtevnih časih.

Jože Bence in Teodor Žalik

KUGE, LAKOTE IN VOJSKE REŠI NAS, O GOSPOD!

ULIČNA RAZSTAVA O BAROČNIH SAKRALNIH ZNAMENJIH V TURNIŠČU

Poleg župnijske in romarske cerkve Marijinega vnebovzetja in trške kapele sv. Antona Padovanskega so v Turnišču konec 18. stoletja stala tudi tri zidana in eno leseno sakralno znamenje. Takšnega razkošja baročnih znamenj ni bilo v nobenem od bližnjih urbanih naselij, niti v Lendavi ali Murski Soboti. Do danes so se ohranili obcestna kapelica sv. Roka in figuralni znamenji sv. Janeza Nepomuka in Trpečega Kristusa, kapelica sv. Florijana pa je propadla. Kot drugod so jih tudi v Turnišču postavili z zaupljivo priprošnjo ob krajevnih katastrofah, ujmah ali po zaobljubi. V luči sedanjih negotovih časov ne preseneča, da se verniki k njim še vedno zatekajo tudi v prošnjih procesijah.

Najstarejše med znamenji je zagotovo Rokova kapelica, ki je glede na kužnega zavetnika nastala najkasneje v prvi polovici 18. stoletja, ko so tudi Prekmurje zajeli večji izbruhi kuge. Kapelica zaprtega tipa in kvadratnega tlorisa s piramidasto streho je s svojo lego ob glavni cesti na skrajnem južnem robu naselja napovedovala tudi vstop v večji urbani in romarski kraj. Prostor okoli cerkve je bil namreč intenzivneje poseljen šele po drugi svetovni vojni. Obe figuralni znamenji, s svetniškim kipom na slopu, sta nastali v sredi 18. stoletja. Znamenje sv. Janeza Nepomuka, zavetnika proti poplavam, so postavili prav na poplavno območje v bližini turniške cerkve. Še danes stoji v majhnem ozelenelem parku, okoli katerega se je v času med obema vojnama izoblikoval urbanistično kvaliteten javni prostor, ki se odpira proti severu, na vzhodni in zahodni strani pa ga zapirata niza stavb. Kot prepričljivo kiparsko delo izstopa znamenje Trpečega Kristusa, Ecce homo, ki se že od leta 1750 nahaja na današnji Prešernovi ulici, le da so ga na zdajšnje mesto prestavili ob urejanju čevljarskega muzeja konec 70. let prejšnjega stoletja. Da je v Turnišču obstajala tudi Florjanova kapelica, pa izvemo le iz arhivskih virov. Od oltarja v kapelici se je ohranila poznobaročna slika sv. Florjana, ki se danes nahaja v stenski niši kapele sv. Antona Padovanskega.

Skozi stoletja so baročna znamenja obnavljali in premeščali ter s tem spreminjali njihovo podobo, kljub temu pa so še danes nepogrešljiv pomnik preteklosti. S svojo umestitvijo pomembno prispevajo k skorajda urbani podobi sicer podeželskega obcestnega kraja, ki se z vidika oblikovanja prostora vse bolj izgublja v anonimnosti sodobne arhitekture. Rokovo kapelico tako ob vstopu v Turnišče zlahka spregledamo. Vseeno pa je treba izpostaviti težnje lokalne skupnosti in župnije po njihovem ohranjanju. Med letoma 2017 in 2018 je bilo tako strokovno obnovljeno znamenje Trpečega Kristusa, v teku pa so dogovarjanja za ureditev lastništva Rokove kapelice. V tem oziru je na mestu tudi razmislek, da se v prihodnje predvsem zaradi okoljskih vplivov originalni figuralni znamenji nadomesti s kvalitetno kopijo in da se več pozornosti nameni načrtovanju prostorskih posegov, ki bi znali skromne, a pomembne prvine preteklosti tudi bolj vključevati ali celo upravičeno izpostaviti.

Rokova kapelica je še konec 30. let prejšnjega stoletja pomembno zaznamovala prihod v Turnišče.

Ulična razstava v bližini znamenja Trpečega Kristusa.

Gorazd Bence

»THORONHEL«

Letos mineva **700 let** od prve pisne omembe kraja Turnišče. Listina iz leta 1322 namreč omenja stražno postojanko z imenom ***Thoronhel*** v bližini kraja Črnec, ki je bil eden izmed najstarejših krajev v dolnjem Prekmurju in v katerem je stala stara turniška cerkev. Bližnja stražna postojanka se v listini omenja kot ustaljeno naselje, za katerega so se pozneje uporabljala še druga imena: *Tornissa, Tornyssa, Tornischa, Tornystya, Thurnyssa.* Vsa ta imena predstavljajo nekdanja poimenovanja za kraj Turnišče, ki v osnovi izhaja iz besede turen (stolp). Gre torej za poimenovanje kraja, v katerem stoji stolp. Naselbini Črnec, kjer je bila cerkev, in Turnišče, ki je bilo utrjeno, sta bili več stoletij ločeni naselji in šele v novem veku so prebivalci postopoma naselili ves prostor med Črncem in Turniščem.

Naselje Črnec je po turških vpadih v 17. stoletju propadlo in ozemlje Črnca se je nato združilo s Turniščem. Tako

se je prastara Marijina cerkev po izginotju Črnca začela imenovati samo še po Turnišču. Zelo zgodaj je Turnišče dobilo tudi trške pravice. Najstarejši znan zapis o trgu Turnišče je iz leta 1524 (op. *Tornysthya*). S trškimi pravicami so bili *Varašanci* oproščeni davkov, lahko so volili svoje sodnike, pravice so jim dajale tudi svobodo sejma kadarkoli. Turnišče je tako od 16. stoletja dalje predstavljalo glavno obrtno središče lendavskega gospostva (Dolinskega). Za Turnišče sta bili značilni predvsem čevljarska in krojaška obrt, ki sta v 18. stoletju postali tudi cehovsko organizirani. Tako čevljarski (1760) kot krojaški ceh (1770) sta pridobila potrditveno pismo cesarice Marije Terezije.

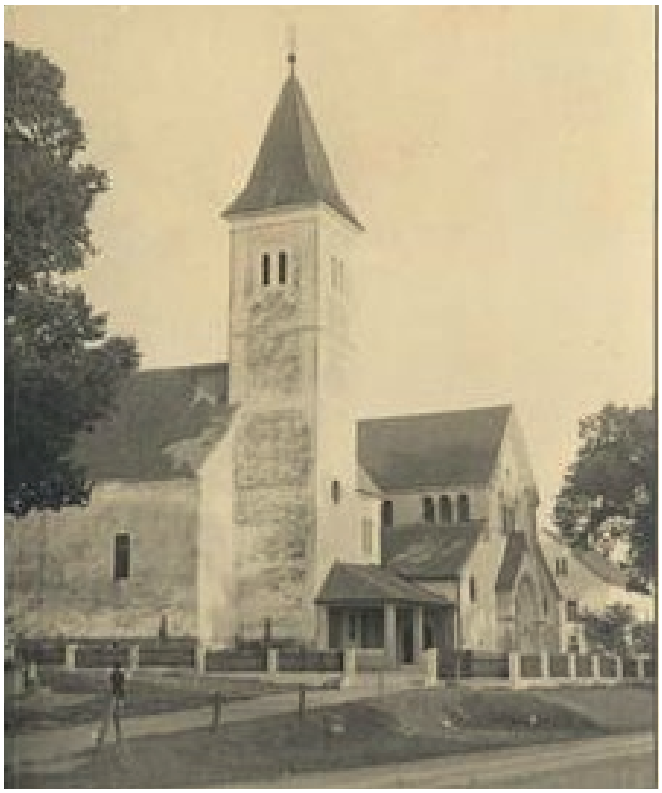

Črnobela fotorazglednica, ki prikazuje cerkev v Turnišču iz zbirke Muzeja krščanstva na Slovenskem, 1939, avtor: Ivan Kunc (https://museu.ms/collection/object/18706/turnisce).

Turnišče, avtor: Jože Kološa – Kološ, 1956, Pomurski muzej Murska Sobota. Inventarna številka UZ-249 a (https://www.documenta-pannonica.hu/targy/turnisce-2/).

Natalija Cigut

KRVODAJALSTVO PRI NAS

Kri je vir življenja, brez katere ni obstoja. Je nenadomestljiva tekočina, brez katere veliko področij sodobne medicine sploh ne bi bilo mogočih. Brez nje bi življenje ugasnilo. Zato je krvodajalstvo tako pomembno. Krvodajalstvo je dejavnost, s katero se Slovenija lahko pohvali pred svetom. Sami pokrivamo vse potrebe svojega zdravstva po krvi. Vsako leto kri daruje okoli 100.000 ljudi, kar je pet odstotkov prebivalstva naše države. V Sloveniji se povprečno izvede 1180 krvodajalskih akcij, od tega 380 terenskih akcij. Rdeči križ Slovenije nam je posredoval podatke iz Območnega združenja Lendava, kamor spada tudi Krajevna organizacija Rdečega križa Občine Turnišče. Krvodajalstvo je bilo zaradi ukrepov za zajezitev koronavirusa težje izvajati. Iz preventivnih razlogov so bile opuščene krvodajalske akcije po dijaških domovih in drugod, ki pomembno vplivajo na zdravo demografijo krvodajalske populacije.

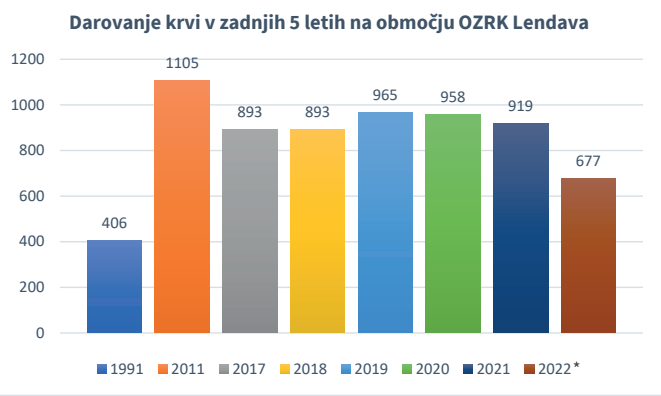

* Vključno do meseca oktobra 2022

1991: 406 darovanj krvi
2011: 1105 darovanj krvi (največ)
2017: 3,8 % vse populacije – 893 darovanj krvi
2018: 3,8 % vse populacije – 893 darovanj krvi
2019: 4,3 % vse populacije – 965 darovanj krvi
2020: 4,3 % vse populacije – 958 darovanj krvi
2021: 4,1 % vse populacije – 919 darovanj krvi
2022 (do vključno z oktobrom): 677 darovanj krvi

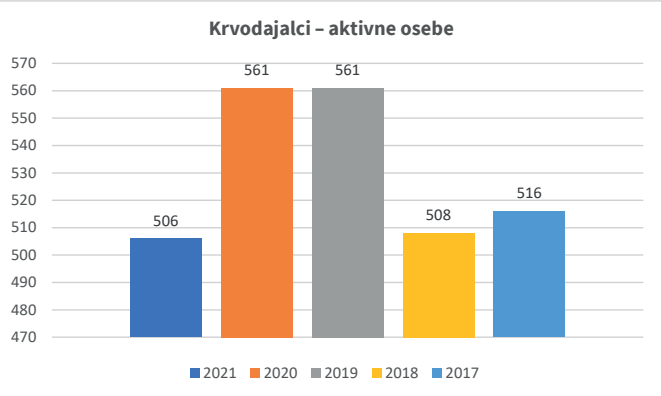

Vsaka oseba je v povprečju na leto kri darovala 1,9-krat.

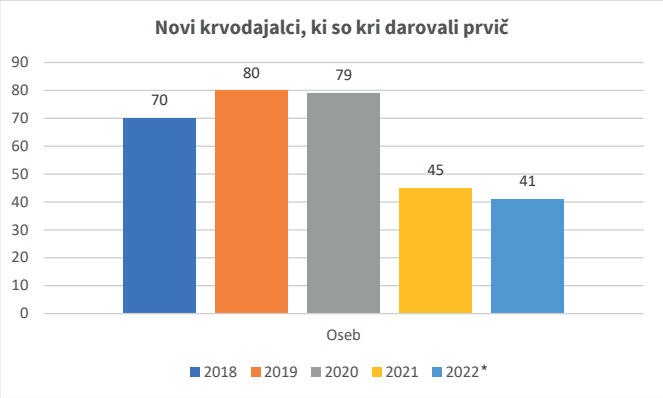

* Vključno do meseca oktobra 2022

Vse od prve krvodajalske akcije leta 1953 je krvodajalstvo v Sloveniji prostovoljno, neplačano in anonimno. Anonimno seveda ne pomeni, da krvodajalci skrivajo svojo identiteto, temveč, da prejemniki darovane krvi ne vedo, kdo je daroval kri, ki so jo prejeli. Prav tako tudi krvodajalci ne izvedo, kdo je prejemnik krvi, ki so jo darovali. Darovanje krvi je dejanje solidarnosti in medsebojne pomoči v skupnosti. Prostovoljno pomeni, da ni mogoče od nikogar zahtevati ali pričakovati, da daruje svojo kri. Krvodajalci se za to odločijo sami, po lastnem premisleku, brez vsakršnih pritiskov. Neplačano pomeni, da krvodajalec za darovano kri ne prejme nikakršnega denarnega plačila oz. drugega materialnega nadomestila. Darovanje krvi je pomembno zaradi vzdrževanja samozadostnosti z zalogami krvi. V prihodnosti bi lahko pomanjkanje krvodajalcev predstavljalo izziv, saj se ustaljeni krvodajalci starajo in bodo kmalu dosegli starost, pri kateri ne bodo več mogli darovati, hkrati pa se zmeraj manj mladih odloči za tako plemenito dejanje. Zato je bistveno, da čim bolj spodbujamo mlajše generacije, da čim več posameznikov postane rednih darovalcev.

Kri lahko daruje vsaka oseba, ki:

- je dobrega zdravja,
- je stara med 18. in 65. letom starosti,
- tehta vsaj 50 kg,
- zadnje mesece ni imela večje operacije,
- v zadnjem letu ni prejela transfuzije,
- moški, ki vsaj tri mesece ni daroval krvi,
- ženska, ki vsaj štiri mesece ni darovala krvi in v zadnjem letu ni bila noseča.

Krvi ne morejo darovati tisti, ki:

- imajo hujša obolenja srca,
- imajo ali so imeli maligne (rakave) bolezni,
- sodijo v rizično skupino za prenos bolezni,
- imajo sladkorno bolezen, ki jo uravnavajo z inzulinom,
- prebolevajo ali so v zadnjih 14-ih dneh prebolevali akutno okužbo.

V nadaljevanju smo nekaj naših občanov, ki so tudi pogumni večletni darovalci krvi, zaprosili za kratka osebna pričevanja:

Franc Zver, kri daroval že 75-krat

Spomnim se svojega prvega darovanja krvi. To je bilo nekje v letu 1977, v vojski v Somborju v Vojvodini (Srbija). Kasneje sem se redno udeleževal krvodajalskih akcij, ki so jih sindikalno organizirali v Muri, kjer so vsem zaposlenim, ki smo se odločili za darovanje krvi, organizirali skupni avtobusni prevoz. To lepo humano dejanje za mano nadaljuje tudi moj sin, ki je kri daroval že 35-krat. Občasno kdo, ki začne oziroma poskusi darovati kri, začuti strah ali slabost, vendar sčasoma vsak darovalec premaga strah in slabost.

Tatjana Denša, kri darovala 52-krat, in njen mož Stanko Denša, ki je kri daroval že 135-krat

Vsak ima lahko strah pred iglo in darovanjem krvi, to je nekaj normalnega. A moraš pokazati pogum in ta strah večkrat premagati. Motiviraj se s tem, da boš nekomu rešil življenje. Jaz (Tatjana) sem kri prvič darovala okoli leta 1989 v Splošni bolnišnici v Rakičanu, kjer sem kot zaposlena videla potrebo po darovani krvi v zdravstvu. Moj mož Stanko je šel kri prvič darovat leta 1981, ko je bil v vojski v Ljubljani. Svojo kri redno darujejo tudi sin Miha in njegovi prijatelji, ki smo jih na začetku spodbujali k temu humanemu dejanju. Verjamem, da je v Prekmurju več darovalcev, a nekateri ne dobijo proste bolniške odsotnosti, ker so v službi nepogrešljivi ali pa iz kakšnega drugega razloga, in zato ne morejo redno darovati krvi.

August Žalik, kri daroval 80-krat

Ko sem bil star 18 let in pol, sem prvič kri daroval v vojski na Kumanovem (Makedonija) leta 1986. Tam sem kri daroval dvakrat. Ko sem se iz vojske vrnil, pa sem se naprej redno udeleževal krvodajalskih akcij. Tudi kot zaposlen v Muri sem se vedno lahko dogovoril in sem lahko po trikrat letno daroval kri. Lahko smo šli organizirano ali posamično, dalo se je dogovoriti. Zadnjih 8 let, ko sem zaposlen drugje, kjer nas je veliko manj kot v Muri, pa je težje dobiti prosti termin, da bi lahko še naprej tako pogosto dal kri. V podjetjih, kjer je manj zaposlenih, se res pozna, če kdo manjka in je zato težje dobiti prosti dan. Pred vsakim darovanjem krvi te osebje pregleda in preveri, ali si zmožen darovanja krvi. Na srečo je do zdaj vedno vse šlo skozi in upam, da bo tudi v prihodnje tako.

Pred leti sem na eno od teh akcij s sabo vzel sina Tadeja, ki je potem kri daroval prvič. Občasno kdo ob prvem dajanju krvi začuti slabost, tudi Tadej je začutil slabost. Kljub temu je kasneje nadaljeval z dajanjem krvi in drugič je vse potekalo brez posebnosti. Če se res kdo boji, da mu bo po prvem dajanju krvi slabo, mu po drugem več ne bo.

Marjan Zadravec, kri daroval 70-krat

Prvič, ko sem daroval kri, je bilo pri vojski v Novem mestu, to je bilo leta 1994. Več se nas je odločilo in smo skupaj šli prvič darovat kri. Brez spodbujanja in motiviranja, da z darovanjem krvi nekomu lahko pomagaš ali celo rešiš življenje, ne gre. Sprva si od delodajalca dobil dva bolniška dneva odsotnosti za primer darovanja krvi, zdaj ti že nekaj let pripada en dan. Včasih pa niti to ne in zgodilo se je že, da sem šel v službo, daroval kri v času malice in potem šel nazaj v službo. Ko mi uspe, ob krvodajalski akciji spodbudim še enega kolega, ki se mi redno pridruži in sam daruje kri. Zelo je dobrodošla tudi pozitivna atmosfera med osebjem transfuzijske medicine, razpoloženje, sproščen pogovor, šalimo se in vse to prispeva, da lahko brez večjega stresa darujemo kri.

Angela Slamek, predsednica Krajevne organizacije Rdečega križa v Občini Turnišče

V Sloveniji lahko kri darujejo le polnoletne osebe. In tudi sama sem z 18. leti postala krvodajalka, a sem kasneje morala krvodajalstvo opustiti iz zdravstvenih razlogov. To je bil vzrok, da sem se še bolj zavzela za delovanje na tem področju. Krajevno organizacijo Rdečega križa (KORK) v Občini Turnišče kot predsednica vodim že 15. leto. Na začetku sem si prizadevala pridobiti čim več krvodajalcev in sem neposredno nagovarjala člane različnih društev h krvodajalstvu. V tistem času terenskih krvodajalskih akcij, kot jo imamo v Turnišču vsako leto avgusta, še ni bilo. Potrebno si je bilo prizadevati, se usklajevati in iskati vse možnosti za obuditev in ponovno izpeljavo krvodajalskih akcij pri nas. Kot koordinatorki mi je tako pred 7. leti uspelo v našem kraju izpeljati prvo krvodajalsko akcijo, ki je bila nato vsako leto ponovno uspešno izpeljana. Predvidoma meseca avgusta naslednje leto bo tako organizirana že 8. krvodajalska akcija v Občini Turnišče. Upam, da se bo povabilu odzvalo še več krvodajalcev, ki bodo pripravljeni dati to neprecenljivo telesno tekočino.

Za več informacij o darovanju si lahko preberete zloženko z naslovom Vse o darovanju po korakih, ki je javno dostopna na spletišču in jo je možno najti z iskalnikom (Google, Bing ...) in iz katere je bila povzeta tudi vsebina za ta članek.

Teodor Žalik

HIŠA GIBANICE

... kjer se združijo okusi bregov reke Mure ...

V začetku oktobra smo v Renkovcih odprli vrata Hiše gibanice. Urejena je v prostorih Zavoda za razvoj lokalnih skupnosti, imenovanega **Skupina HUDO DOBRO** (Renkovci 8).

HIŠA GIBANICE se je razvila iz ideje o predstavitvi zgodb, ki se skrivajo za pripravo pogač s področja Pomurja. Kot že ime hiše pove, smo v ospredje postavili gibanico. Zaenkrat predstavljamo najbolj poznani, prekmursko in prleško gibanico, naš cilj pa je, da bi pisali zgodbo vseh gibanic, ki jih pozna slovenska kulinarika.

ODPIRALNI ČAS HIŠE GIBANICE

- za obiskovalce:
  PETEK, od 9. do 17. ure
  SOBOTA, od 9. do 13. ure
- za skupine:
  vse dni v tednu po predhodni najavi.

Gibanici ne le pripravljamo in postrežemo, pač pa obiskovalcem predstavimo tudi njuno zgodbo - zgodbo o ljudeh, ki so ju nekdaj pripravljali, zgodbo surovin, ki jima dajejo prepoznaven okus in zgodbo o njuni različnosti. Obiskovalcem torej ponujamo celostno kulinarično izkušnjo.

Obiščite nas in z nami delite svojo zgodbo o pogačah, otroštvu in vsakdanjem življenju.

PRAZNIKI SE BLIŽAJO!
Pri nas lahko naročite
PREKMURSKO in PRLEŠKO gibanico.

Za naročila in dodatne informacije smo vam na voljo **od ponedeljka do petka, med 8. in 14. uro, na tel.: 040 866 430.** Da bomo za vas pripravili res najboljšo gibanico, naročilo oddajte vsaj **dva dni pred vašim dogodkom**.

Prve skupine so nas že obiskale, tako iz Slovenije kot tudi iz drugih evropskih držav. Navduševalo jih je dejstvo, da lahko ločnica kot je reka Mura, na tako majhnem prostoru, ustvari take razlike v jeziku, kulturi kot tudi v kulinariki.

Poleg vodenja Hiše gibanice in peke gibanic razvijamo tudi lastne recepture in z njimi ustvarjamo linijo **prehrambnih izdelkov blagovne znamke HUDO DOBRO**. Ponujamo krekerje, kekse, krhlje in čežane iz jabolk travniških sadovnjakov. Od oktobra dalje smo na tržišče dali tudi **EKO SADNE TRAKCE FRUUUŠ**. Gre za inovativen sadni prigrizek, ki že navdušuje vse generacije.

Pri ustvarjanju izdelkov dajemo prednost tradiciji, ročnemu delu in lokalnemu izvoru. Sodelovanje z lokalnimi ponudniki in skupnostjo nam je pomembno, saj je to navsezadnje okolje, v katerem živimo, delujemo in ki nas podpira.

HUDO DOBRO
Renkovci 8,
9224 Turnišče
T: 040 866 430
E: info@hudo-dobro.si
www.hudo-dobro.si

Društvo VITA
za pomoč po nezgodni poškodbi glave

FUNDACIJA ZA FINANCIRANJE INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJ REPUBLIKE SLOVENIJE
»Programe in delovanje sofinancira FIHO.
Stališča organizacije ne izražajo stališč FIHO«

DRUŠTVO VITA ZA POMOČ PO NEZGODNI POŠKODBI GLAVE DELUJE ŽE 30 LET

Poškodbe glave so civilizacijski davek sodobnega časa in eden največjih zdravstveno-socialnih problemov v večini razvitih zahodnih dežel. Razvoj tehnike in prometa, spremenjen način življenja, ekstremni športi in nasilje so glavni vzroki nezgodnih možganskih poškodb. Prizadenejo vsa področja človekovega delovanja: gibanje, čutenje, zaznavanje in dojemanje okolja, odzivanje nanj, sporazumevanje, vedenje, čustvovanje. Pogosto so trajne in ne spremenijo le življenja poškodovanega, ampak prizadenejo celotno družino.

Društvo Vita je tako nastalo na pobudo staršev poškodovanih otrok in deluje že okroglih 30 let. Poškodovanim nudimo socialnovarstvene programe za vključevanje v družbo, aktivno preživljanje časa, razvijanje in ohranjanje socialnih veščin, miselnih sposobnosti ter fizičnih in psihičnih sposobnosti.

V Ljubljani deluje dnevni center, kjer se naši člani družijo, se udeležujejo delavnic, organiziramo pa tudi fizioterapijo in masažo. Vsak mesec organiziramo izlet ter tako spoznavamo lepote Slovenije in pridobivamo nova znanja, dvakrat letno pa za naše člane organiziramo tabor. Svojci poškodovanih pri nas lahko dobijo nasvete in se vključijo v podporno skupino.

Poleg socialno varstvenih programov izvajamo tudi program osebne asistence, ki je namenjen vsem vrstam invalidnosti. V ta program se lahko vključijo invalidne osebe, ki preko oddaje vloge na Centru za socialno delo pridobijo odločbo o pravici do osebne asistence. V letu 2023 se bomo vključili v izvajanje obnovitvene rehabilitacije, ki jo financira Zavod za zdravstveno zavarovanje.

Ker pa želimo, da bi bilo nezgodnih poškodb čim manj, je pomembna dejavnost društva tudi preventiva na področju cestnega prometa. Največ poškodb možganov se namreč zgodi zaradi prevelike hitrosti, uporabe mobilnih telefonov med vožnjo ali hojo, vožnje pod vplivom alkohola ali mamil, neuporabe varnostnega pasu in čelade, slabe vidnosti pešcev na cesti in neupoštevanja cestno prometnih predpisov. V ta namen, s podporo Agencije RS za varnost prometa, redno izvajamo predavanja, s katerimi ozaveščamo javnost o tovrstni problematiki.

Več o nas, aktualna dogajanja in kontakte boste našli na spletni strani http://www.vita-poskodba-glave.si/ in družabnem omrežju Facebook pod imenom Društvo Vita (https://www.facebook.com/d.vita.novicke).

Spoštovani občani in občanke,

ob izteku leta 2022 se vam zahvaljujemo za dosledno ločevanje odpadkov v upanju, da nam boste tudi v prihodnje pomagali **ustvarjati zdravo okolje**.

Želimo vam prijetne praznike, v letu 2023 pa veliko zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva.

Saubermacher KOMUNALA

|proizvodnja
|transport betonskih mešanic

BETONI MAUČEC d.o.o.

ZA PRAVNE IN FIZIČNE OSEBE T: 08 200 61 27

BETONI MAUČEC, d.o.o. | Pot ob Črncu 30, 9231 Beltinci | T: 08 200 61 27 | betonimaucec@gmail.com

KULTURNA MANA TURNIŠKIH OTROK ALI LETOS ŠE POSEBEJ V OSPREDJU, KAKO PREK ZASLONA BRATI IN VIDETI KNJIGO …

Vsako leto, ko ob prazničnih decembrskih dneh polistamo Glas Občine Turnišče, tisti debelejši izvod, kjer se zapišejo inventurne pisave odhajajočega leta našega okolja, se moje učiteljsko oko ozre tudi malce tako inventurno na kulturne iskrice za šolskimi zidovi. Na tiste odhajajoče stopinje, trenutke, utrinke, ki so jih učenci OŠ Turnišče zapolnili s svojim branjem, nastopi, aplavzi, ustvarjalnostjo – radostjo …

So to vedno isti dogodki z vedno istimi nastopajočimi, sodelujočimi? Ali v krog letnih načrtov znamo umestiti kaj novega, navdušiti še koga, da pogumno stopi pred mikrofon ali po dolgih mesecih bralnega delopusta vzame v roko knjigo?

Trudimo se – čeprav se kulturno-umetniške dejavnosti v jesenskem času več ali manj ponavljajo iz leta v leto, saj so datumsko vezane na koledar. Septembra pripravimo prireditev ob dnevu jezikov in miru ter posadimo drevo (letos je bila to leska), začnemo sezono bralne značke, skupaj beremo v oktobru ob mesecu skupinskega branja, se tradicionalno udeležimo prek Unescovih šol večjezičnega tematskega recitala Jezik, kultura, tradicija v Škofji Loki (v tem letu posvečenega goram – Nazaj v planinski raj!) …

Ob dnevu miru in dnevu jezikov smo posadili lesko (Foto: B. J.)

Berem lahko kjer koli in kadar koli (Foto: N. R.)

Na večjezičnem recitalu v Škofji Loki (Foto: Arhiv Gimnazije Škofja Loka)

Poleg ustaljenih kulturnih jesenskih udejstvovanjih pa se ob novih generacijah otrok najde torej še kaj novega, kar obarva kulturni utrip naše šole. **Zadnje mesece so vsi sedmošolci in skupina osmošolcev sodelovali v bralnem projektu BERIDELI, ki ga je razpisala znana slovenska založba Beletrina skupaj z Javno agencijo za knjigo z namenom promoviranja klasične mladinske literature.**

Mlade želijo navdušiti, da bi brali, da bi brali več, da bi brali kakovostno in da bi brali na svoj način – tako kot preživijo največ svojega prostega časa – za zasloni. Brezplačno so prejel kodo do svoje e-knjige. Sodobno prevedene slovenske in svetovne klasike (Butalci, Alica v čudežni deželi, Mali princ, Moji mili Ariel) so si naložili na svoje e-naprave in zagrizli v svet realnosti, fikcije in bralnih užitkov. In potem? Preko svojega ustvarjalnega, kreativnega, domišljijskega izraza so sporočilnost prebranega predstavili s poustvarjalnimi in ustvarjalnimi izdelki. V času poustvarjanja so se srečali z ustvarjalcem in likovnim urednikom omenjenih edicij, priznanim, večkrat nagrajenim slovenskim ilustratorjem Damjanom Stepančičem. Ste se kdaj vprašali, kako se ilustrira knjiga? Učenci so izvedeli iz prve roke in tudi sami ilustrirali eno izmed butalskih zgodb na ilustratorski delavnici z umetnikom.

Damjan Stepančič med nami (Foto: A. R.)

Upoštevali smo umetnikove nasvete (Foto: A. R.)

Po branju niso ostali zgolj spomini, opravljene domače naloge, ampak veliko kreativnih, novih izdelkov; nekaj je bilo kar zelo obsežnih bralnih projektov: med drugim nas sedmošolki Eva Laposa in Nadja Kavaš v svet Malega princa vabita s svojim filmskim izdelkom (več kot 9 minut je dolg!);

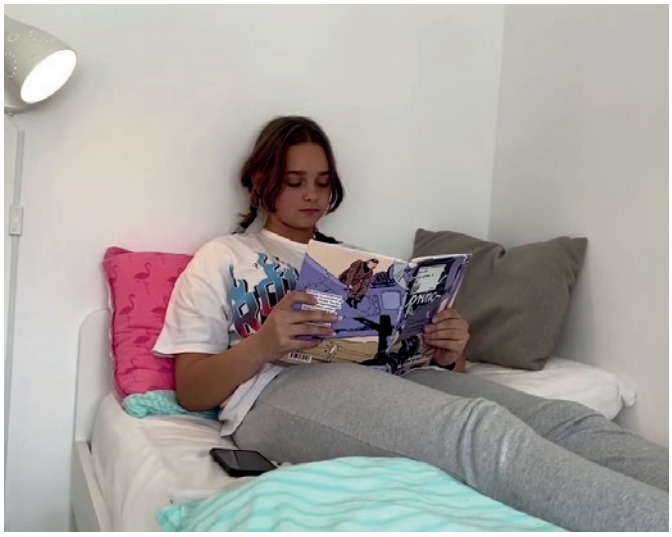

Eva in Nadja ustvarjata film (Foto: E. L.)

Eva in Nadja ustvarjata film (Foto: E. L.)

Eva in Nadja ustvarjata film (Foto: E. L.)

Osmošolka Julija Duh nam je prepesnila vsa poglavja Malega princa (ob koncu prispevka ponujamo izbor …) in z Lukom Hozjanom ter Krisom Ritlopom, prav tako osmošolcema, se lahko podate v svet Butalcev z njuno računalniško igrico – sprogramirala sta jo sama! In to še ni vse – nadaljevanje zgodb, velik kup stripov, igric, likovnih maket in razmišljanj je nastalo ob e-črkah …
Res je bila motivacija tudi malce zunanja – tekmovalna; lahko, da bodo izdelki opaženi na Slovenskem knjižnem sejmu (kamor se v času pisanja članka tudi odpravljamo), toda ne glede na to, brali s(m)o in ostala so najstniška doživetja, sporočila, da (še) znajo brati in da marsikaj opazijo, kar smo odrasli na žalost morda pozabili.
Ali če končam z Julijinim prepesnjenim začetkom Malega princa:

I.

Kako nenavadno se zdi,
če gledaš na svet skozi otroške oči.

Narišeš slona, kako v kači tiči,
a odrasli takoj k tebi prihiti
in te prepriča,
da le navadni klobuk narisal si.

Sploh ni lepo
in tudi pisano ni,
če gledaš na svet
skozi dolgočasne odrasle oči.

Zato bomo drugo leto počeli še kaj na kulturnem področju – da se bomo izognili »dolgočasnim odraslim očem«.

Za kulturne dejavnosti na OŠ Turnišče:
Nežka Ritlop

Pripis uredništva:
Izvedeli smo, da je osmošolka Julija Duh bila za svojega Malega princa nagrajena. Čestitamo. Več na šolski spletni strani.

EKO DELAVNICA V VRTCU TURNIŠČE

Na ravni vrtca je 10. 11. 2022 potekala EKO delavnica, ki se je je udeležilo rekordno število udeležencev. Vseh udeležencev je bilo 73, od tega 31 otrok iz celega vrtca. Odziv je bil velik in strokovne delavke smo bile vesele, da se je po dolgem času spet zbralo večje število ljudi v vrtcu, kjer smo z dobro voljo, raznimi zamislimi in idejami uspeli narediti kreativne izdelke.

Izvedli smo delavnico na temo gozd in biotska pestrost ter pot sadja. Iz odpadnega materiala KEMS embalaže smo tako izdelovali drevesa, živali in različno sadje. V ta namen smo zbirali embalaže od sokov, mleka … Starši so jih skupaj z otroki potem prinesli s sabo na delavnico in nastali so kreativni izdelki.

Cilj EKO delavnice je bil, da s kreativnim ustvarjanjem spodbujamo ponovno uporabo KEMS embalaže. In cilj je bil tudi dosežen. Na koncu smo vsakega otroka z izdelkom fotografirali. Skupaj smo naredili razstavo na hodniku vrtca. Razstava nas hkrati opominja, kako lahko iz odpadnih materialov nastanejo novi in lepi kreativni izdelki. Za samo ustvarjanje včasih ni potrebno veliko, le nekaj materiala, ki ga lahko najdemo doma in nekaj malega prispevamo sami. Pomemben je tudi čas, ki ga podarimo drug drugemu, skupno druženje otrok, staršev in vzgojiteljev je pa tisto, kar je neprecenljivo. Če dodamo še dobro voljo in pripravljenost, da nekaj naredimo sami za okolje in lepši svet, smo naredili že veliko. Že od majhnega je potrebno otroke navajati, da lahko nekatere stvari ponovno uporabimo, nastanejo lahko novi in uporabni izdelki. Miselnost je tista in dobra energija, da v svet prispevamo z majhnimi EKO koraki že v vrtcu. Delamo majhne in počasne korake, a zagotovo ozaveščene, varne in EKO naravnane.

Simona Flisar Gumilar

Erasmus+ EVROPSKA UNIJA EVROPSKI STRUKTURNI IN INVESTICIJSKI SKLADI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

OŠ TURNIŠČE

»ASTRONOMIJA V VRTCU« – MEDNARODNI PROJEKT ERASMUS+

Astronomija je znanost o opazovanju, raziskovanju in teoretičnem študiju vesoljskih teles ali vesolja v celoti. Preučuje lastnosti, gibanje, zgradbo, nastanek in razvoj vesoljskih teles ter vesolja. Je natančna veda, ki se je razvijala vzporedno z napredkom inštrumentov, druge tehnologije, matematike, fizike in kemije. Astronomija posreduje temelj za širši in kritični pogled na naravo (Prosen, 2004).

Z osnovnimi informacijami in osnovami se lahko seznanijo in srečajo že predšolski otroci. Vsebine in dejavnosti spadajo v začetno naravoslovje, ki za otroka pomeni prvo vodeno opazovanje narave. Otrok začne spoznavati in usvajati pojme ter razumevati nekatere naravne pojave in procese preko lastnih izkušenj. Otroci so veliki raziskovalci. Z ustreznimi pristopi jim lahko že od malih nog stopamo nasproti. Tudi astronomija je lahko zelo dobra vsebina za spodbujanje njihove domišljije, veselja do znanosti in pripadnosti človeštvu.

V Vrtcu Turnišče že tretje leto uspešno vodimo mednarodni projekt ERASMUS+, Astronomija v vrtcu. V projekt so vključeni tudi zunanji strokovnjaki s področja jezika in astronomije. Kot partnerski vrtec z nami sodeluje Dječji vrtić Cvrčak iz Čakovca, enota Stonoga Novo Selo Rok.

Zastavljeni cilji nas vodijo skozi raziskovanje in razvijanje naravoslovnega mišljenja, zmožnosti zaznavanja in reševanja problemov. Otroku nudijo možnost oblikovanja predstave o pojavih na nebu in Sončnem sistemu, ki je del galaksije in jo imenujemo Rimska cesta ter sodelovanje pri izvajanju preprostih eksperimentov s področja astronomije. Vsi udeleženci v projektu imamo možnost navezovanja mednarodnih stikov, spoznavanja tujega jezika, razvijanja socialnih in komunikacijskih veščin ter krepitve digitalne pismenosti.
Preko lastnih izkušenj in aktivnega učenja skupaj prihajamo do novih spoznanj, ki so temelj za kasnejši trajnostni razvoj.

Skozi vsebine in dejavnosti smo potovali od planeta Zemlja do Osončja. Opazovali smo vreme, spoznavali vremenske simbole, letne čase. V neskončnem vesolju spoznavali planete, izdelovali modele Sončnega sistema, z upoštevanjem velikosti planetov in oddaljenosti od Sonca. Dejavnosti potekajo na konkretnem nivoju, s pomočjo različnih modelov Osončja, izvajanjem preprostih eksperimentov gravitacije, kraterjev na Luni in še mnogo, mnogo več ...

V času trajanja projekta je bila opravljena prva mobilnost v Sloveniji v Vrtcu Turnišče (oktober 2021).

Prva in druga mobilnost na Hrvaškem (april, oktober 2022).

Aktivno sodelovanje vseh udeležencev v projektu, izmenjava izkušenj in primerov dobre prakse nas bogati za nova pridobljena znanja in vedenja o astronomiji. Skupaj iščemo poti, kako otroku na čim bolj razumljiv in hkrati strokoven način približati vsebine, s katerimi želimo doseči zastavljene cilje.

Milena Raščan

MINI OLIMPIJADA 2022

V sredo, 18. maja 2022, je v Beltincih potekala tradicionalna športna prireditev za najmlajše – Mini olimpijada, katere organizator je bila Športna zveza Beltinci. Poleg otrok iz vseh enot Vrtca Beltinci ter otrok iz Vrtca Odranci so se Mini olimpijade udeležili tudi otroci oddelkov 4–6 let in 5–6 let iz Vrtca Turnišče. Skupaj se je zbralo 278 otrok.

Namen Mini olimpijade je bil spodbuditi otroke k redni športni aktivnosti ter jih navdušiti za šport in aktivno življenje. Kot pa se za veliko športno prireditev najmlajših spodobi, je pred pričetkom iger potekal pravi olimpijski protokol z dvigom olimpijske zastave in poslušanjem olimpijske himne, ob tem pa so otroci prinesli tudi olimpijsko baklo.

Po končanem uradnem delu so se tekmovanja v najrazličnejših športnih panogah lahko pričela. Otroci so tekmovali v trinajstih različnih športnih igrah, katere smo pripravili vzgojitelji, ki smo otroke spremljali. Seveda vedno v skladu z olimpijskimi načeli odličnosti, solidarnosti in prijateljstva.

Na eni izmed postaj so se nam pridružili tudi predstavniki HK Lipovci in nam predstavili hokej na travi, športna sekcija upokojencev pa nas je navdušila z balinanjem. Posebnost prireditve je bil lisjak Foks, ki je otroke zabaval in spodbujal tekom dneva.

Po končanih dejavnostih so otroci dobili sladki prigrizek, nogometne žoge in priznanje Olimpijskega komiteja Slovenije.

Dogodek bo zagotovo ostal v nepozabnem spominu vseh sodelujočih, saj je šlo tudi za predstavitev olimpijskega gibanja – olimpijskega in fairplay protokola, kjer so zmagovalci vsi.

Zapisala:
Petra Černela, dipl. vzg. predš. otrok

SVETOVNI DAN HRANE V VRTCU TURNIŠČE

Svetovni dan hrane praznujemo 16. oktobra. Uvedla ga je Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo. Omenjeni datum je bil izbran, ker je bila organizacija na ta dan leta 1945 ustanovljena. Glavni namen svetovnega dneva hrane je opozarjanje, da na svetu živi veliko število ljudi, ki trpi za pomanjkanjem hrane.
Tudi letos je od 17. do 21. oktobra potekalo letno srečanje mladih na področju hrane in kmetijstva, sodelovali so tudi predstavniki iz Slovenije – Food and Agriculture Organization. Letošnja tema je bila »ZDRAVO PREHRANJEVANJE. ZDRAV PLANET.«

Svetovni dan hrane obeležujemo tudi v našem vrtcu, kjer je ozaveščanje o hrani še kako pomembno. Hrana ni samoumevna dobrina.

V Vrtcu Turnišče smo ga obeležili 17. oktobra, ko so po oddelkih skozi teden potekale številne dejavnosti in aktivnosti za otroke, prilagojene glede na starostno stopnjo otrok.
Po oddelkih so vzgojiteljice skupaj z otroki uredile kotiček samo za prehrano kot dobro spodbudo za zdravo in raznovrstno prehranjevanje. Po kotičkih smo izpostavili tudi fotografije jedi večjih velikosti. Otroci so lahko sodelovali pri izbiri okvirjev, lahko so ga sami izdelali, narisali, dopolnili … vzgojitelji pa smo poskrbeli tudi, da so izdelki primerni in estetski za na pano igralnice vrtca. Skozi celo šolsko leto bomo lahko vzgojitelji določene fotografije zamenjali ali dodali nove. Fotografije služijo kot dobro motivacijsko sredstvo za opisovanje hrane izven rednih obrokov in spontanega pogovora o prehrani. Služi nam kot pozitivna spodbuda za otroke, ki jim določena hrana ni všeč ali jim je manj všeč. Ob fotografijah tako ustvarjamo pozitivno klimo v času prehranjevanja v oddelkih ter otroke spodbujamo k odgovornemu in zdravemu odnosu do prehrane. Jedi tudi poimenujemo, da otroci vedo, kako se določena hrana imenuje ter jo poimenujejo tudi sami. Trudimo se, da določeno jed poimenujemo čim bolj knjižno, ne pozabimo pa na tradicionalne jedi, lokalne jedi in domača poimenovanja jedi. Prav je, da se otroci seznanijo z domačimi imeni tudi v vrtcu. Omenjene fotografije smo posneli že tudi lansko šolsko leto, torej skozi celo šolsko leto smo zbirali fotografije in jih urejali. Na tem mestu bi pohvalila tudi naše kuharsko osebje, ki je bilo in je pripravljeno sodelovati v naših prizadevanjih za najmlajše. Skupaj se dogovarjamo in ovrednotimo naše ideje in se z vso odgovornostjo in vnemo vedno skušamo približati našim najmlajšim za dobrobit vsakega posameznega otroka.

Za namen spodbujanja dobrega in zdravega prehranjevanja smo vzgojitelji skupaj z otroki izdelovali tudi različne didaktične igre na temo prehranjevanja. Tako je nastal Spomin. Glavni namen igre Spomin pa je bil, da otroci povežejo hrano oziroma sestavino in gotovo jed. Otrok je potem iskal povezavo, razširjal pogovor o določeni prehrani ter uril spretnost pomnjenja. Nastajale so tudi uganke o jedeh in njihova poimenovanja. Zapišem lahko, da je izvirnosti pri vzgojiteljih skupaj z otroki bilo več kot dovolj.
Nekaj oddelkov se je vključilo v projekt Hrana ni za tjavendan, kjer skupaj z otroki lepo prispevajo k temu, da zavržemo čim manj hrane, da se naučimo zmernosti prehranjevanja ter odgovornosti. V skladu s projekti in tudi izven projektov so tako v oddelkih nastali načrti spremljanja prehranjevanja otrok skozi celo šolsko leto. V enem izmed oddelkov, že poročajo o pozitivni povratni informaciji o tem, kako zelo malo oziroma skoraj ni odpadkov hrane. Strokovni delavci po oddelkih tako uporabimo različne spretnosti in motivacijska sredstva preko nasmejanih »obrazkov, srčkov …«. Otroke dodatno motiviramo, da hrano, ki jim je manj všeč, poskusijo večkrat in si tako razvijajo odgovoren in zdrav odnos do hrane in se posledično navadijo na ta okus in hrano sprejemajo, čeprav je prej niso marali oziroma jim hrana ni bila všeč.

Ob koncu tedna so tako nastajali številni plakati s predstavitvijo oddelkov staršem in ostalim. Otroci so oblikovali iz testa, delali sadne sokove iz sadja, pogovarjali so se o zdravih in nezdravih prigrizkih ter sušili zdrave, dobre in okusne prigrizke. V oddelek so povabili tudi kuharja, ki jim je pomagal pripravljati pekovske izdelke iz krhkega in slanega testa. Tudi sadna solata in sadna nabodala so nastala. Ker je lutka močno motivacijsko sredstvo, sta tako v vrtec prišla tudi KUHLA in POLENTNIK. V enem izmed oddelkov smo vzpostavili aktivnost dežurnih otrok, ki skrbijo za red med obroki, pripravijo mizo, s pomočjo vzgojiteljev predstavijo hrano pred zaužitjem obroka, zaželijo dober tek in ob koncu pomagajo pobrisati in urediti mize. Prav tako je omembe vredna tudi ureditev kotičkov s slikanicami oziroma literaturo o prehrani, kjer imajo otroci vsakodnevno možnost ogleda in brskanja. Aktivnosti po oddelkih je veliko, mogoče nisem vsega naštela, vendar naj bo to le kanček mozaika aktivnosti, ki se prepletajo po našem vrtcu z namenom dobrega, odgovornega in spoštljivega odnosa do prehranjevanja že od malih nog naprej.

Izdelki iz testa

Jedilnik in pozitivna spodbuda za prehranjevanje

Kotiček za prehranjevanje

Kuhla in polentnik

Nastali plakati ob svetovnem dnevu hrane

Poimenovanje jedi s fotografijami

Priprava in sušenje zdravih prigrizkov

Sadno-zelenjavni sokovi

Zapisala:
Simona Flisar Gumilar

UČINKOVITOST SODELOVANJA STARŠEV IN VRTCA

Teden otroka je program organizacije Zveze prijateljev mladine Slovenije in poteka vsako leto prvi teden meseca oktobra. V našem vrtcu je to čas, ko so aktivnosti še posebej namenjene sodelovanju oz. vključevanju staršev in starih staršev. Osrednja tema letošnjega tedna otroka je bila Skupaj se imamo dobro in v ospredje postavlja druženje in grajenje medosebnih odnosov. Medosebni odnosi se ne zgodijo kar tako. Druženja in povezovanja otrok in staršev na ravni vrtca so priložnost za razvijanje, krepitev in negovanje le-teh. Koncept medosebnih odnosov temelji prav na povezanosti in druženju. Medosebni odnosi so zelo pomemben del življenja vsakega izmed nas, saj je celo naše življenje nekakšen preplet najrazličnejših odnosov: družinski odnos, partnerski odnos, prijateljski odnos, službeni odnos itn. Torej smo ljudje bitja odnosov, družbena bitja, in kakšen odnos bomo razvili do sočloveka, tudi do stvari, je najprej odvisno od tega, kakšen odnos imam do samega sebe. Se spoštujem, cenim, vrednotim? Če je odgovor pritrdilen, sem na dobri poti, da enako sprejemam ljudi, s katerimi vstopam v kakršen koli odnos. Pri tem sem vzgled drugim: kot starš svojemu otroku, kot delavec svojemu sodelavcu, nasploh kot človek svojemu sočloveku. Otrok se prvič sreča z vprašanjem odnosa v družinskem okolju in le-ta mu je odskočna deska za vstopanje v vse ostale nadaljnje medosebne odnose. Verjetno ni nobene dileme, kako pomembna je ugodna, pozitivna, ljubeča klima domačega, družinskega okolja.

Družinsko okolje in družinski vplivi so vedno bili in ostajajo za človeka glavni dejavnik socializacije in osebnostnega oblikovanja (Musek, 1995, str. 155). Vplivi, ki so načrtni in trajni in jih lahko označujemo kot vzgojo. Večina definicij vzgoje se ujema v tem, da naj bi bila vzgoja načrtno oblikovanje osebnosti (prav tam). Vzgoja pa je proces, ki traja in je trdno vpeta ne samo v družinsko okolje, ampak tudi širše. Kurikulum za vrtce (1999) že na samem začetku poudarja, da je sodelovanje med vrtcem in starši pomemben vidik kakovosti predšolske vzgoje, saj prav to sodelovanje veliko prispeva k ustreznemu dopolnjevanju družinske in institucionalne vzgoje (str. 24).

Kako in na kakšen način starši vstopajo v življenje otroka v vrtcu?

Ponujenih je več možnosti; tako formalna kot neformalna srečanja in druženja. Prav slednja nudijo možnost h krepitvi, vzdrževanju in negovanju že obstoječih medosebnih odnosov oz. priložnost za vzpostavljanje novih odnosov in interakcij med otroci in odraslimi.

Jesenski izlet in jesenski piknik sta organizirani dejavnosti vrtca v tednu otroka, ki korenito posežeta v aktivno sodelovanje staršev in njihovo odzivnost na udeležbo. V letošnjem šolskem letu je bila udeležba na jesenskem izletu 95 %, na jesenskem pikniku pa 96 %. Pohvale vredno! Ne samo, da starši iz kakršnega koli razloga čutijo potrebo po sodelovanju, pomembno je dejstvo, da svojemu otroku omogočijo zadovoljitev potreb po spoznavanju, odkrivanju in doživljanju nečesa novega, še neznanega, hkrati pa zadovoljijo tudi potrebo po druženju, gibanju in tovrstni dinamiki.

Jesenski izlet je organiziran z namenom spoznavanja, odkrivanja in uživanja v hoji po tematskih učnih poteh in bivanja v naravi. Izlet z otroki je sicer prijeten, a tudi zahteven podvig, ki terja precej priprav, izkušenj, moči in volje vseh udeležencev. Je nekakšen projekt, pri katerem so pomembni izbira cilja, priprave, izvedba in podoživljanje izleta. Kot je mnenja znana slovenska ljubiteljica gora, vzgojiteljica in planinska pedagoginja Urška Stritar v eni od svojih knjig (2019), pa tak podvig moramo začiniti še z dobrim počutjem, primerno telesno pripravljenostjo, s smehom in s sproščenim vzdušjem. Poudarja, da je poleg cilja pomembno, da smo kot družina ali skupina skupaj in imamo čas za medosebno spoznavanje, poslušanje, pogovore. V našem vrtcu prav gotovo sledimo tem smernicam. Na letošnjem jesenskem izletu smo prehodili tematsko učno pot Razkriški kot. Poleg čudovite gozdne poti smo preko dramskega prikaza spoznavali tudi način življenja izpred 5500 let v tamkajšnji prazgodovinski naselbini s hiškami in opremo, kot so jo imeli takrat. Zanimivo in lepo doživetje, še posebej, ker so se v dogajanje vključevali tudi otroci in starši.

Jesenski piknik pa daje poudarek medgeneracijskemu druženju otrok, staršev in starih staršev. Močan vtis vsako leto pušča pogled na polno vrtčevsko igrišče veselih, razigranih otrok skupaj s svojimi starši in starimi starši ob pogostitvi z opajanim krühom. Veliko možnosti in priložnosti za spontan klepet, prijazno besedo in sproščeno druženje vseh.

Naš cilj je videti otroka v vsej njegovi razsežnosti in ga spremljati na vseh področjih njegovega razvoja. Vzajemno, s primarno družinsko in z dopolnjevanjem institucionalne vzgoje bo predšolski otrok postajal vse bolj zrel in kompetenten na svoji poti odraščanja.

Kristina Zadravec,
dipl. vzg. predšolskih otrok

Viri:
Kurikulum za vrtce (1999). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.
Musek, J. (1995). Ljubezen, družina, vrednote. Ljubljana: Educy.
Stritar, U. (2019). Z otroki v gore: družinski izleti. Ljubljana. Sidarta.

DRUŠTVO KMETIC TURNIŠČE

SPOŠTOVANE BRALKE IN SPOŠTOVANI BRALCI GLASA,

leto 2022 se počasi izteka in tako tudi naše delo v Društvu kmetic. Letos smo izpolnile vse zadane plane – sodelovale smo na številnih dogajanjih tako v naši občini, kakor tudi izven nje. Najprej smo se zbrale in naredile plan za leto 2022, sledil je občni zbor, kjer je prisostvoval tudi g. župan Borut Horvat in izrazil zadovoljstvo z našim delom. Maja nas je ga. Mojca Makovec Haložan povabila k sodelovanju pri njihovem projektu »Vse o maku«. Najprej smo predstavile, kako se okopava mak, kakšna mora biti razdalja med rastlinami in podobne podrobnosti. Na naslednjem srečanju pa smo kuhale jedi z makom.

14. 5. smo na Polanščekovi domačiji pogostile pohodnike, ki so se udeležili dogodka »Po poteh kulturne dediščine«, in jim skuhale pasulj ter ocvrle langaše za 100 ljudi. Bilo je zelo naporno, vendar smo na koncu bili vsi zelo zadovoljni.

2. 7. se je na Polanščekovi domačiji zbralo 6 ekip društev iz naše občine in Društvo žena iz Kukeča, kjer smo kuhali po domače (bograč). Srečanje je bilo lepo, prireditev pa so s svojim programom popestrili »Gomilički degaši« in naše ljudske pevke. Ob tem dogodku je naše društvo pripravilo tudi razstavo peciva in potic, kar smo na koncu tudi z veseljem pojedli.

9.7. je Kulturno društvo Rdeči zvonček Nedelica na Kovačevi domačiji organiziralo dan odprtih vrat in ob tem dogodku pripravilo srečanje društev ter kuhanje jedi na žlico. Članice Društva kmetic smo se odločile za skoraj pozabljeno jed, posebno pri mlajših gospodinjah, in sicer smo kuhale »zafrigane ugorke«, na modernejši način. Z izbiro smo zelo presenetile in naš kotliček se je kar hitro izpraznil.

Za nas je bil mesec julij kar deloven, saj smo 12. 7. sodelovale pri izvedbi oratorija, kjer smo s 400 kosi ocvrtega langaša in ocvrtimi bučkami pogostile 200 otrok in animatorjev.

Končno smo našle čas tudi zase in se v nedeljo 30. julija odpeljale na ekskurzijo na Roglo, po poti med krošnjami do konca na stolp, kjer smo se kljub slabemu vremenu imeli zelo lepo. Ogledali smo si tudi novo cerkev v Zrečah, kjer nas je zelo lepo sprejel tamkajšnji župnik in nam kar obširno razložil zgodovino in slike v cerkvi. Ogledali smo si tudi cerkvico na Rogli in v njej nekaj zapeli. Na poti domov smo se še ustavili v Žički kartuziji in izvedeli marsikaj o življenju menihov. Na koncu smo obiskali še izletniško kmetijo Breznik in se tam tudi okrepčali.

17. 7. smo cvrle langaš na 4. festivalu langaša v Gaberju in presenetile z najizvirnejšim langašem ter odnesle prvo nagrado.

9. 9. smo na Polanščekovi domačiji pripravile pogostitev za UNESCO šole središča za Pomurje. Bilo je okrog 60 otrok, dijakov in učiteljev, ki so se družili po poteh kulturne in naravne dediščine. Skuhale smo jim bograč ter spekle perece in koruzne zlevanke.

V soboto, 1. 10., smo vrnile obisk na Kukeču, kjer smo sodelovale pri kuhanju jedi iz fižola, me smo pripravile »chilli con carne« ter spekle perece in pecivo za razstavo.

Naše največje zadovoljstvo pa predstavlja sodelovanje na Ferencovem senju, kjer smo cvrle langaš in za pokušino smo kuhale grajovo zelje – tudi malo pozabljeno jed – in spet navdušile, še posebej z našimi pekovskimi dobrotami, kot so: pereci, pecivo, gibanice, krapci, retaši.

V nedeljo 30. 10. smo se zbrale pri Mariji Ščap na sestanku, po uradnem delu smo se malo poveselile ter čistile orehe in povedale kakšno novico.

Na koncu pa še sodelujemo z Vinogradniško-sadjarskim društvom Turnišče, ob njihovem praznovanju sv. Martina s svojim langašem.

Decembra še načrtujemo peko božičnega peciva in je leta konec.

Marija Ščap,
predsednica Društva kmetic Turnišče

KARDINALOVE REZINE

SESTAVINE:
3 beljaki
10 dag kristalnega sladkorja
1 dag jedilnega škroba

5 dag sladkorja v prahu
jajce, 2 rumenjaka
4 dag gladke moke

Kavna krema
1 dl prave kave
4 dl sladke smetane
4 listi želatine
4 dag sladkorja v prahu

sladkor v prahu za posip
papir za peko

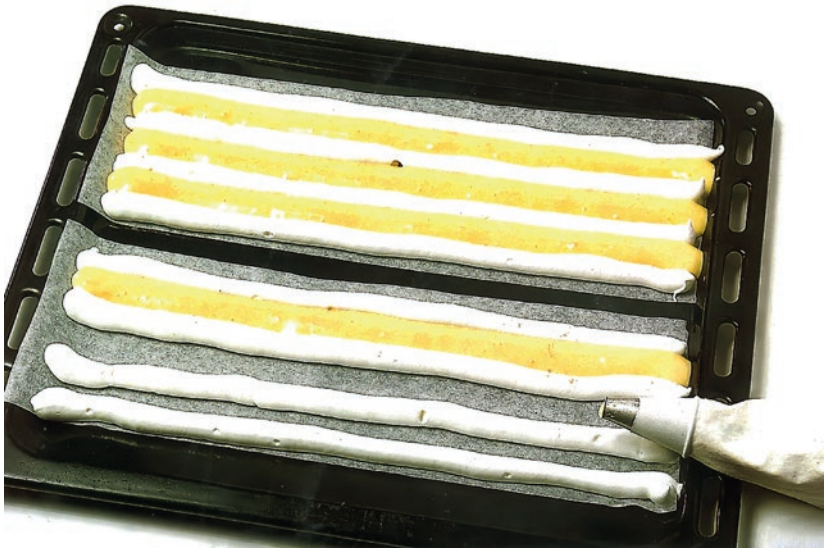

PREDPRIPRAVA
Pekač obložimo s papirjem za peko. Pečico segrejemo na 160 °C. Beljake stepemo s kristalnim sladkorjem v zelo trd sneg. Jedilni škrob presejemo na sneg in ga rahlo vmešamo. Sneg napolnimo v brizgalno vrečko z gladkim nastavkom. Na pekač, ki smo ga obložili s papirjem za peko, nabrizgamo dvakrat po štiri vzdolžne trakove, med njimi pa pustimo prostor za trakove iz rumenjakove mase. Sladkor v prahu, jajce in rumenjak penasto zmešamo in previdno vmešamo moko. Maso napolnimo v brizgalno vrečko z gladkim nastavkom in jo nabrizgamo med snežne trakove (zgornja slika). Pečemo v pečici približno pol ure; vrata pečice naj bodo med peko nekoliko odprta. Ko se pečena tortna oblata nekoliko ohladita, ju obrnemo in previdno odstranimo papir.

PRIPRAVA

Kavno kremo pripravimo tako, da najprej namočimo želatino v hladni vodi. Sladko smetano čvrsto stepemo; dodamo sladkor v prahu in kavo ter dobro zmešamo. Želatino ožmemo, raztopimo v vodni kopeli, vmešamo v kremo in za nekaj časa prihranimo.
Tortni oblat, ki smo ga obrnili s spodnjo stranjo navzgor, premažemo s pripravljeno kavno kremo (spodnja slika) in pokrijemo z drugim obratom. Pecivo postavimo v hladilnik, da se krema strdi; čez nekaj časa ga razrežemo na rezine. Preden kardinalove rezine ponudimo, jih rahlo pretresemo s sladkorjem v prahu.

Recept so izbrale članice
Društva kmetic Turnišče

DRUŠTVO UPOKOJENCEV TURNIŠČE

Etno večer na Cankovi

Spet smo v tistem obdobju leta, ko delamo obračune, gledamo nazaj, se spominjamo, kako je bilo v januarju, februarju … Leto smo skoraj začeli z letovanjem na morju in sedaj smo spet v pripravah na podobno letovanje, ki ga bomo začeli proti koncu novembra. Zanimivo naključje.

Vendar vmes smo pri društvu še veliko drugega počeli. Bili so tudi pestri in zanimivi dogodki, ki so bogatili leto 2022. Omenila jih bom le nekaj.

Marec je bil čas priprav na zbor članov DU Turnišče, ki smo ga izpeljali ob koncu marca z več kot 100 prisotnimi člani in članice so svoj mesec zaključile z marjetico (lončnico) v rokah. Največkrat pa je ravno ženska roka tista, ki izdeluje doma še kaj – različna ročna dela. Poiskali smo takšne ustvarjalke v naši občini in pripravili razstavo ročnih del v dvorani Polanščekove domačije. Svoje izdelke so razstavili tudi člani DU Beltinci. Razstavo smo popestrili s kvačkanim grbom naše Občine, ki ga je izdelala ga. Terezija Sobočan iz Renkovcev. Ta izdelek sodi med tiste v Sloveniji, ki bodo zapisani v Guinnessovi knjigi rekordov.

Maj nam je prinesel tudi soorganizacijo tekmovanja v balinanju za moške ekipe Pomurja, in sicer v dogovoru s PPZ DU Murska Sobota. Veliko se nas je zbralo ob balinišču na Polanščekovi domačiji, kar 9 ekip. Tako je bilo zelo delovno, športno in tekmovalno, vendar prijetno in uspešno. In nato kot se spodobi smo delovni maj zaključili s pomladanskim piknikom društva. Seveda pa so potekali vmes tudi treningi in tekmovanja, tako pri balinanju kot tudi pri kegljanju s kroglo na vrvici. Nasproti je prihajal čas poletnega letovanja in tudi na to nismo pozabili.

Z balinanjem pa so se prvič srečali tudi otroci, ki so se udeležili Oratorija, bilo jih je okoli 70.

V juliju je v Turnišču zadišalo po bograču. Polanščekova domačija je gostila kar nekaj društev oz. skupin, ki so poskrbele za to, da je bil vonj iz kotlov mamljiv in seveda ga je bilo potrebno tudi poskusiti, ker sicer lahko zmanjka.

Avgust je bil spet mesec druženj. Zvabil je ribiče na obrobja gramoznic, pa tudi upokojence naše občine na srečanje upokojencev pod šotor na Planikino parkirišče. Uspelo je. Letos nas je prišlo skupaj približno 150 in želimo si, da bi se ta tradicija nadaljevala.

Na vrata trka jesen. Opozarja nas na nove naloge, kot so jesenski piknik, še en pohod z martinovim kosilom za zaključek, Etno večer za ŽFS, tekmovanja v ligi in balinanje, srečanje domačih balinarjev z balinarji Društva invalidov Lendava, sodelovanje na razstavi ročnih del v Murski Soboti, pa Veseli avtobus, obdarovanje in obiski starejših, prednovoletno srečanje članov domačega društva upokojencev, pa še kaj.

Nisem pa pozabila na občinski praznik naše Občine. Želeli smo popestriti občinski praznik in v sodelovanju z Občino smo uspeli. V torek, 8. 11., smo organizirali tekmovanje v balinanju za ženske ekipe in tekmovanje za moške ekipe v kegljanju s kroglo na vrvici. Tekmovalo je 54 tekmovalcev na obeh področjih skupaj, iz osmih društev upokojencev, vendar pa na vsakem področju za prehodni pokal Občine Turnišče.

Skozi celotno leto pa so aktivne tudi naše prostovoljke, ki delajo na projektu Starejši za starejše. Obiskujejo jih, z njimi malo poklepetajo in jim tako malo krajšajo čas. Letos pa smo se vključili tudi v program e-oskrbe in pripomogli, da so nekateri opremljeni z napravo (zapestnico, verižico) za hitro pomoč ob kritičnih situacijah.

Veliko vas je, ki nam pomagate na različne načine, nas podpirate. Hvala vam.

Ob koncu še želja, da bi bil december čim bolj prazničen, novo leto pa prijetno, zdravo in kar se da prijazno.

Danica Kocet,
predsednica DU Turnišče

DELAVNI GASILCI GASILSKE ZVEZE TURNIŠČE V LETU 2022

Po dveletnem premoru, zaradi že znanih vzrokov, se je leto 2022 v Gasilski zvezi Turnišče po sprejetem planu dela na letni skupščini v Renkovcih, začelo zelo delovno, predvsem na področju izobraževanj, usposabljanj, tekmovanj, dela na področju preventive ter operativnega dela gasilskih enot.

Tako smo 28. 5. 2022 izvedli izbirno gasilsko tekmovanje GZ Turnišče v organizaciji PGD Turnišče, ki se ga je udeležilo 13 enot, prvouvrščene enote so se uvrstile na regijsko gasilsko tekmovanje, ki je potekalo v Murski Soboti.

GZ Turnišče so na tem tekmovanju zastopale enote PGD Renkovci (mladinci, člani A) in PGD Turnišče (pionirji), ki so dosegli zavidljive rezultate.

Zatem so vse aktivnosti bile usmerjene v prireditev ob 10. obletnici ustanovitve GZ Turnišče, ki je nismo

izvedli leta 2020, ter razvitje prapora in prevzem vozila GVZ, prireditev je potekala 18. 6. 2022 v Gomilici.
Starejši gasilci so se udeležili Pomurskega srečanja veteranov v GZ Puconci, članice pa regijskega srečanja v GZ Križevci.
V mesecu juliju so naši operativni gasilci pomagali gasiti največji požar v zgodovini Republike Slovenije. Na Kras so se odpravili dvakrat, in sicer v sredo, 20. 7. 2022, in v soboto, 23. 7. 2022. V sredo z vozili GVZ in GVV1 PGD Nedelica, v soboto pa z GVC 16/25 PGD Turnišče in GVZ, oba dneva je sodelovalo po 5 gasilcev.
Naša dva člana pa sta pomagala na Gasilski olimpijadi, ki je potekala od 17. 7. do 24. 7. 2022 v Celju. V zahvalo sta prejela spominsko priznanje Gasilske zveze Slovenije.
Skozi poletne mesece so se naši člani udeleževali raznih prireditev in proslav, kamor so bili povabljeni.
V mesecu oktobru smo skupaj z PGD Turnišče organizirali Gasilski dan, kjer so se predstavili Slovenska vojska, Zavod reševalni pas, Policija in Nujna medicinska pomoč. Prikazali smo potek tehničnega reševanja ob prometnih nesrečah, predstavili novo tehnično-reševalno vozilo PGD Murska Sobota ter predstavili vso razpoložljivo opremo, s katero razpolagamo v GZ Turnišče, istočasno pa je potekal tudi servis gasilnikov za občane.
V soboto, 29. 10. 2022, smo skupaj s Supermarketom Jager Turnišče organizirali in izvedli operativno taktično vajo evakuacije in gašenja JAGER 2022, kjer so sodelovali zaposleni v Supermarketu Jager Turnišče in 40 operativnih gasilcev GZ Turnišče.
Po sklepu poveljstva pa smo 31. 10. 2022 organizirali strokovno ekskurzijo za člane UO GZ Turnišče na Hrvaško. Ogledali smo si Javno vatrogasno postrojbo Osijek, ustavili smo se pri kolegih iz DVD Laslovo, katerim smo darovali nekaj gasilske opreme ter si pozneje ogledali še mesto Vukovar z okolico.
Sedanje vodstvo v prihodnjem letu zaključuje svoj mandat. Upamo, da bo novo vodstvo prevzelo in še uspešnejše vodilo GZ Turnišče na vseh področjih.

Gasilska zveza Turnišče

GLAS KULTURNEGA DRUŠTVA »GOMILIČKI DÉGAŠI«

Spoštovane bralke in spoštovani bralci!
Leto se približuje koncu, za nami je neko obdobje, ki bi ga lahko poimenovali kot – glas vpijočega v puščavi ali onemoglega na bolniški postelji, kot neuporaben, ker si v letih, neprofesionalen, ne ni treba obrazložitve! Pride močan vihar, pa te odpihne! Pa se boste vprašali, kaj hočem s tem povedati? Ko zaslutiš to hladnost, dneve mračnosti, nespoštovanja tvojega dolgoletnega truda, te res zmrazi in kolesje usmeriš v drugo smer, za katero misliš, da je prava. Tako da »Sekcije za ohranjanje kulturne dediščine« ni več! Obstaja pa KD »Gomilički dégaši«, ki nadaljuje svojo začrtano pot z ljudskim petjem in igranjem, čeprav smo opustošeni od vsega!
Prav tu se zahvaljujem vsem, ki ste nas spodbujali in znali ceniti naše delo, predvsem članom in podpornikom, donatorjem, ZKD, JSKD Lendava, prostovoljcem, ki ste nam kakorkoli pomagali. Iz srca prav lepa hvala! Za nas je tako spet posijalo sonce, vrnila se je dobra volja in nasmeh, kajti ljubezen do petja je močnejša, še dolgo neizpeta!
V letošnjem letu smo gostovali in nastopili na:
- 20. obletnici KD Žižki,
- 90. obletnici PGD Gomilica,
- Cvetoči maj, Črenšovci,
- Dan žena Gomilica,
- ETNO večer Moravske Toplice,
- Vidov pohod, Strehovci,
- 1. maj, Gomilica,
- ETNO večer Lendava,
- dogodku v organizaciji Društva Kmetic Turnišče,

- bogračijada Nedelica,
- 40. obletnica KD Lipa,
- lüpanje kukarce Nedelica,
- Dom starejših Beltinci,
- blagoslovitev križev v Gomilici,
- Lendavski trgatvi z vozom in folklornim spletom …

Sodelovali smo v okviru tedna pisanja z roko, izvedli smo delavnice ročnih del, ki smo jih tudi razstavili. Na pobudo ZKD Lendava in JSKD Lendava smo imeli dan odprtih vrat petja in folklornega plesa. Izven teh nastopov smo izvedli dva projekta – Naj se čúje pesem in Inda je tak bilou. Organizirali smo tudi tretji Predbožični večer, ki je bil 11. 12. Imeli smo polne roke dela in leto kljub težavam uspešno pripeljali h koncu.
Na koncu bi vam zaželeli lepe božične praznike in srečno v novem letu 2023! Vaši dégaši!

Slavica Nedelko
Predsednica KD Gomilički dégaši

KULTURNO DRUŠTVO RDEČI ZVONČEK NEDELICA

Letošnje leto je bilo precej bolj aktivno kot zadnji dve, česar smo bili zelo veseli. Leto smo začeli s pripravo prireditve ob dnevu žena in materinskem dnevu, ki je potekala v Gostilni Pri studencu. Zbralo se je 135 deklet in žena. Pripravili smo bogat kulturni program in srečelov. Zabavala nas je skupina Potencial.
Skozi leto smo se radi udeleževali dogodkov, ki so jih organizirala društva v občini in tudi izven nje. Tako smo se udeležili Valentinovega pohoda, Dneva naravne in kulturne dediščine, Kuhanje po domače na Polanščekovi domačiji, kuhanje bujte repe na Pomurskem poletnem festivalu, kolesarjenje na Jenamena rejli v Črenšovcih, kuhanje bučnega golaža v Lipovcih …

Na začetku poletja smo se odpravili na društveni izlet, tokrat na Pohorje. Julija smo se družili na Kovačevi domačiji v Nedelici, kjer so prijavljene ekipe kuhale jedi na žlico. Tokrat smo jim pustili prosto pot, saj so si lahko sami izbrali jed, ki jo bodo skuhali. Sodelovalo je 6 ekip. Pripravili smo tudi kulturni program, kjer so nastopili domači pevci, folklorna skupina KD Štefan Raj Turnišče, otroci s plesom pod mentorstvom Nine Zver, Gomilički degaši, manjkale pa niso niti prigode Štejfa pa Treze.
Jesen smo začeli s tradicionalno prireditvijo Lupanje kukurce. Najprej smo potrgali koruzo, ki jo je pridelala družina Tkalec, nato smo za obiskovalce pripravili kulturni program in jih po tem tudi pogostili z dobrotami iz koruzne moke in palačinkami.
Sekcija ljudskih pevcev je konec oktobra pripravila srečanje ljudskih pevcev, ki so se ga udeležili KD Štefan Raj Turnišče, KD Lipa, KD Močvirski tulipan Radmožanci in Gaberski mantraši KD Zarja Gaberje.
Gledališka skupina v sestavi Ivanka Muhvič, Jože Čeh in Petra Magdič je bila ponovno aktivna, saj so pripravili kar nekaj skečev in večkrat nasmejali občinstvo.
Nismo pa pozabili na zasaditev ob vhodu v vas. Ponovno smo skozi celo leto skrbeli za tematsko okrasitev in tako polepšali vstop v našo vas.
V prazničnem decembru smo najprej pripravili adventno razstavo ročnih del domačih in gostujočih ustvarjalk. Letos smo ponovno uspeli pripraviti tudi jaslice. Konec decembra pa se bomo še odpravili na božično-novoletni pohod po Nedelici.
Izpostavljenih je samo nekaj večjih dogodkov, čeprav smo bili zelo aktivni skozi celo leto. Tudi v novem letu bomo nadaljevali naše delo z dobro voljo in novim zanosom. Ob tem pa gre še zahvala vsem, ki z udeležbo na prireditvah ali na kakršen koli drugi način podpirate naše delo. Ob koncu leta želimo vsem občankam in občanom miren božič in predvsem zdravo leto 2023.

KD Rdeči zvonček Nedelica

KULTURNO DRUŠTVO ŠTEFAN RAJ TURNIŠČE V LETU 2022

Kulturno društvo Štefan Raj Turnišče je v letošnjem letu opravilo mnogo aktivnosti, katere lahko na kratko opišem.
Pevke ljudskih pesmi smo zapele v Beznovcih na prireditvi Pesem naj druži ljudi, nadalje ob praznovanju 10 let KK Varaški šujstri, predstavile smo se v Lendavi na predstavitvi društev ZKD Lendava, zapele v Gomilici na prireditvi Naj se čuje pesem, gostovale v Laslovem na Hrvaškem, kjer smo pele in plesale ter zapele še ob Kuhanju po domače na Polanščekovi domačiji. Zapele smo ob osebnih praznovanjih in v Nedelici na srečanju ljudskih pesmi in z Vinskimi brati v Gederovcih … Zapele smo tudi ob otvoritvi razstave g. Barbariča v Turnišču.

Sekcija ročnih del je pripravila več delavnic, in sicer najprej Nabiranje zelišč v bližini in dalje ter delavnico Izdelovanja orhidej iz najlonskih žabic. Nadalje smo opravili več delavnic pletenja izdelkov iz bilja in predbožično delavnico za pripravo novoletnih aranžmajev oziroma adventnih venčkov. Sekcija je pripravila tudi razstavo ročnih del na Polanščekovi domačiji ob dogodku Kuhanje po domače in sodelovala na drugih delavnicah v okolici.

Folklorna skupina je zaplesala ob Dnevu kulturne in naravne dediščine pri Čevljarskem muzeju, zvečer pa še na kresovanju pri Magdičevih grabah. Nadalje so plesali ob 10. obletnici KK Varaški šujstri, opravili predstavitev folklore v vrtcu, s plesom in skečem so popestrili proslavo v Gomilici ob gasilskem dogodku, gostovali so v Laslovem na Hrvaškem in plesali v Nedelici na Kovačevi domačiji. Predstavili so se v povorki in nastopali ob Ferenčovem senju. Folklorna skupina v letošnjem letu dobiva novo podobo, saj za folklornike pripravljamo nova oblačila po naši tradicionalni noši.
Kulturno društvo se je udeležilo obeh druženj društev, tako na Polanščekovi domačiji kot na Kovačevi domačiji in povsod nam je bilo lepo, saj smo kuhali, se zabavali in se družili.

Tatjana Dravec Vuk

DELOVANJE VARAŠKIH ŠUJSTROV V LETU 2022

Kolesarski klub Varaški šujstri je v letu 2022 opravil vse zastavljene naloge in sodeloval na številnih prireditvah. Leto smo začeli s pospravljanjem jaslic pod nadstreškom. V mesecu marcu smo izvedli občni zbor društva, na katerem smo sprejeli program dela za letošnje leto. Prav tako smo organizirali pohod ob materinskem dnevu in dnevu žena v Dobrovniške gorice, k družini Lebar Alojza in Bojana.
Pohodnike Valentinovega pohoda, ki ga je organiziralo Društvo Pedal iz Gomilice, smo sprejeli dne 10. 4. 2022 in jih pogostili.
Že tradicionalno kolesarjenje k Copekovemu mlinu v Malo Polano smo izvedli 8. maja. Udeležilo se ga je okrog 60 udeležencev. Kot gostje so se kolesarjenja udeležili člani društva Dimek iz Beltincev. V tem mesecu smo postavili maskoto kolesarja pod nadstreškom in ga okrasili z rožami. Bili smo soorganizator razstave starih rožnih vencev v Jeričevem domu dne 13. 5. 2022, naslednji dan pa smo se udeležili kolesarjenja ob dnevu naravne in kulturne dediščine občine Turnišče. Prav tako smo se udeležili Dimekovega memoriala v Beltincih.

Največja prireditev našega društva v letu 2022 je bila prireditev ob 10. obletnici delovanja društva. Ob tej priliki smo pripravili proslavo s kulturnim programom in na njej podelili 14 pohval posameznikom in 8 pohval društvom ter ustanovam kot zahvalo za njihov prispevek pri delovanju društva. Prav tako smo v mesecu juniju organizirali izlet na Koroško z ogledom rudnika v Mežici in se s splavom zapeljali po reki Dravi.

V organizaciji Društva kmetic smo se udeležili kuhanja bograča na Polanščekovi domačiji. V začetku julija smo izvedli že tradicionalno kolesarjenje po vaseh naše občine in prižgali sveče na grobovih preminulih članov. Letos smo se prvič udeležili Zrinijade v Lendavi, ki ga je organiziralo Hrvaško kulturno društvo Lendava. Bili smo prisotni tudi na prireditvi Vsi klačimo v okviru Pomurskega poletnega festivala v Veliki Polani.
V času Radgonskega sejma smo na prireditvenem prostoru prikazali obrtniški način izdelave čevljev in ogled starodobnih koles. Istega dne se je ekipa naših članov udeležila kolesarjenja v sklopu prireditve Jenamena festa v Črenšovcih.

V začetku septembra smo se s kmečkim vozom udeležili povorke na Lendavski trgatvi, na katerem je bil čevljar, za njim pa kolesarji s starodobnimi kolesi. Tudi zanimivega starodavnega opravila, kot je lupanje

kukorce v Nedelici, smo se udeležili.
Sodelovali smo tudi na že tradicionalni prireditvi Ferencovo senje, in sicer z vozom in kolesarji s starodobniki. Jesen je čas kostanjev in mošta. Ob tej priliki smo pripravili piknik na Polanščekovi domačiji. Pekli smo kostanje, pajali kruh in pokušali mošt ter se družili do poznih večernih ur.

V adventnem času smo okrasili nadstrešek z adventnim vencem. V predbožičnem času smo spet postavili jaslice in jelko pod nadstreškom. Prireditve v letu 2022 smo zaključili s pohodom z baklami.

Kolesarski klub Varaški šujstri

KOLESARSKO POHODNIŠKO DRUŠTVO PEDAL GOMILICA

Spoštovani občani in občanke!

Naše društvo je letos delovalo zelo složno in enotno. Ko so popustili pogoji epidemije, smo lahko uspešno opravili tradicionalni Valentinov pohod. Pozitivno smo se vključili v delovanja različnih društev v naši občini in se tako udeležili kuhanja bograča v Turnišču in druženja na Kovačevi domačiji v Nedelici. Na kolo smo se podali v okviru prireditve Jenamena in Pomurskega festivala v Veliki Polani. Prireditev ob dnevu državnosti je potekala v Gomilici, zato smo naš program združili z Občino in ga izvedli skupaj ter v sodelovanju s Polanskimi Pücki razstavili starodobna kolesa. Letos nam je uspelo urediti in otvoriti spominsko sobo v

spomin gospodu Danijelu Halasu v Vaško-gasilskem domu Gomilica in prekolesariti Halasovo pot. Športno smo se prilagodili in se sprehodili do izvira reke Krke ter si ogledali destilarno gina. Trenutno pripravljamo adventni venec, čaka pa nas še blagoslov in postavitev jaslic ter sprejem Varaških šujstrov z baklami.
Ob tej priložnosti se Kolesarsko pohodniško društvo Pedal Gomilica zahvaljuje zaposlenim na Občini Turnišče in vsem ostalim za pomoč ter vam želi mirne praznike. Leto, ki prihaja, pa naj nam prinese čim več mirnega duha.

Predsednica društva
Silvija Tkalčič

KROJAŠKI CEH TURNIŠČE PRAZNUJE 250 LET

Leto se izteka in spet se oziramo nazaj. Ta pogled je tokrat bolj prijazen, naši obračuni dogodkov so prijetnejši. Nekoliko so se umirile zdravstvene razmere – epidemija COVID-19 se nas dotika redkeje. Ne smemo je brezskrbno pozabiti, nam pa je omogočeno, da spet zadihamo malo bolj sproščeno, da obiščemo sosede, prijatelje, da postorimo marsikaj na bolj odprt, sproščujoči način in ob tem vzdušju tudi začutimo tisto prijetno čutenje druženja.
Tako so v tem letu začeli čutiti in razmišljati tudi v Krojaškem cehu Turnišče. Obstajajo že 252 let. Pred dvema letoma se je končalo 250. leto od takrat, ko je ta ceh prejel listino Marije Terezije z zelo pomembnimi določili, pečatom in mestnimi pravicami. Vsi so čutili in hoteli obeležiti ta jubilej v letu, ki mu je to pripadalo, pa ni bilo mogoče. Praznovanje je združilo cehovske brate in sestre letos, 8. 10. To so dnevi, ko obeležujemo Ferenčevo senje.
V Krojaškem cehu so se odločili, da bo to dan, ko bodo na to obletnico opozorili tudi s primerno prireditvijo. S srečanjem vseh cehovskih bratov in sester ob kulturnem programu ter pogostitvi in prijetnem vzdušju muzikantov je sobota bila prijetna in nas ponovno opozorila na našo bogato dediščino, ki smo jo dolžni ohranjati. Ob kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci domače OŠ, pevci KD Rdeči zvonček Nedelica in ŽFS DU Turnišče, je o zgodovini in vsebini ceha ter o vseh njegovih nalogah spregovoril g. Jožef Bence.
V odboru, ki ceh vodi, pa so se spomnili na tiste, ki skrbijo, da se ohranja ta naša dediščina, ki jo najdemo le malo kje v Sloveniji. Podelili so jim spominske zahvale. Zagotovo si je to najbolj zaslužil g. Jožef Pal z družino, ker oni so že skoraj sinonim za Krojaški ceh. Vsekakor pa mimo Občine dogodek ni šel. Vsa razmišljanja in priprave na to praznovanje je potekalo v dogovarjanju z Občino Turnišče, ki je tudi finančno podprla ta dogodek in želi, da bi srečanje vseh cehov postalo tradicionalno ob dnevih Ferenčevega senja.
Za vso to podporo smo hvaležni Občini Turnišče kot ustanovi in županu osebno.
Naj pa še dodam, da je bilo prijetno tudi v soboto, 9. aprila letos, ko smo se podali na izlet po Dolenjski – na Slakovo pot, grad Žužemberk in na Muljavo, kjer smo si ogledali cerkev Marije Vnebovzete. Kljub dežju, ki nas je spremljal precejšen del dneva, smo doživeli tudi dobro kosilo ob čudoviti lokaciji ob reki Krki in pod gradom Žužemberkom.
Ob koncu pa še prijetne praznike in vse dobro v novem letu.

Za odbor Krojaškega ceha zapisala
Danica Kocet

90 LET V SLUŽBI LJUDSTVA

90 let je minilo od takrat, ko so se tedanji vaški možje odločili, da se ustanovi Gasilsko društvo Gomilica. Ustanovni občni zbor je bil sklican 13. maja 1932, potekal pa je v takratni Osnovni šoli Gomilica. Udeležilo se ga je 22 članov.
Vse od takrat pa do danes člani društva skrbimo za požarno varnost naših vaščanov in občanov ter pomagamo ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah. Društvo danes šteje okrog 95 članov od pionirjev, mladincev, članic, članov ter starejših gasilcev, simpatizerjev in podpornih članov.
Svečana prireditev je potekala v soboto, 18. 6. 2022, pri Vaško-gasilskem domu, začela se je z gasilsko parado po vaških ulicah do prireditvenega prostora, svečanosti pa so se poleg domačih gasilcev iz Gasilske zveze Turnišče, udeležili še gasilci iz sosednjih gasilskih društev, gasilci iz hrvaškega DVD Laslovo, župan Občine Turnišče Borut Horvat, predstavnica Gasilske zveze

Slovenije ter Pomurske gasilske regije Ingrid Lončar, predsednik in poveljnik Gasilske zveze Turnišče Alojz Vuk in Dušan Majcen ter drugi visoki gostje.
Po pozdravnem nagovoru predsednika Milana Denša je skozi celotni program prireditve bil orisan razvoj Prostovoljnega gasilskega društva Gomilica, v kulturnem programu pa so nastopili Godba Odranci, Gomilički degaši, mladi gasilci z recitacijo in FS Turnišče.
V sklopu obeležitve 90. obletnice ustanovitve društva pa je potekal tudi prevzem novega gasilskega vozila GVV1, ki so ga gomiliški gasilci dobili v oktobru 2021.
Z ličnimi plaketami so se zahvalili sponzorjem in tudi vaščanom, ki so z svojimi finančnimi prispevki omogočili nakup tega vozila. Da pa bo vožnja z novim gasilskim vozilom varna, je z božjo besedo in blagoslovom poskrbel domači župnik pater Toni Brinjovc.

PGD GOMILICA

ŠD IZZIV POMURJE V LETU 2022

Po lanskoletni 10. obletnici društva je letos enak jubilej dočakal naš vadbeni program ABC ŠPORTA. Poletno nogometno šolo pa smo izvedli že 15. leto zapored. Poleg omenjenih prireditev je društvo letos izvajalo programe za vse starostne kategorije.

ABC ŠPORTA in DISCO DANCE

Pred 10 leti smo s programom ABC ŠPORTA pričeli na dveh lokacijah, letos ga izvajamo na devetih. V Turnišču se vadba za otroke od 4. do 7. leta starosti vsako šolsko leto izvaja od meseca oktobra do meseca maja. To šolsko leto je vključenih čez 20 otrok. Meseca junija pa organiziramo zaključek vseh skupin. Tako kot lansko leto smo tudi letos zaključek izvedli v Turnišču, udeležilo se ga je čez 300 otrok in staršev.

Po nekaj letih smo pa v gibalnem centru, v mesecu novembru, pričeli s plesno vadbo DISCO DANCE. Namenjena je učencem od 2. do 5. razreda.

15. POLETNA NOGOMETNA ŠOLA IN TABOR ABC ŠPORTA

V petek, 1. julija, smo zaključili tradicionalno poletno nogometno šolo in tabor ABC ŠPORTA, ki je namenjen otrokom od 5. do 13. leta starosti. Od ponedeljka do petka je 45 vadečih dnevno imelo tri gibalne aktivnosti, obiskali so vodni park, spoznali delo Bakovskih mažoretk in spoznavali druge športe. Na koncu pa so prikazali staršem, kaj so se naučili tekom tedna, in proti njim odigrali nogometne tekme.
Preživeli smo nepozaben teden poln smeha in dobre volje.

TENIŠKA LIGA TURNIŠČE

V začetku julija se je končala spomladanska teniška liga, ki je potekala od konca aprila do 9. julija. V ligi je nastopalo 14 igralcev.
Končna razvrstitev: 1. mesto ANDREJ GRUT, 2. mesto JANEZ LEBAR, 3. mesto ANDREJ BOKAN, sledijo: Bojan Roposa, Denis Lutar, Peter Farkaš, Jan Burger in Damjan Novak.

VIII. VARASH OPEN 2022
Janez Lebar, kralj varaške "svete trave".
Že osmo leto zapored smo na teniškem igrišču v Turnišču organizirali teniški turnir VARASH OPEN, kamor se uvrsti 8 najboljših iz lige.
Ponovno je svoje mojstrstvo pokazal Janez Lebar, ki je v finalu z 6:2, 3:6, 6:3, premagal v ligi neporaženega Andreja Gruta.

NAMIZNI TENIS
Z veseljem lahko povemo, da je popolnoma oživel namizni tenis v Gibalnem centru društva, saj čez leto potekajo: zimska liga, poletna liga in štirje letni turnirji. Prav tako so ob nedeljah dopoldan potekali treningi, ki jih je vodil licencirani trener Jože Žekš. Jeseni pa je društvo pod imenom IZZIV POMURJE TURNIŠČE pričelo nastopati tudi v pomurski namiznoteniški ligi.
Čez leto je v ligah in turnirjih igralo čez 40 igralcev. Zmagovalci posameznih turnirjev so bili:
Karel Žižek – zimska liga, spomladanski in poletni turnir; Marjan Zver – poletna liga in Marsel Škraban je osvojil jesenski turnir. Vabljeni, da se nam pridružite ob igranju namiznega tenisa.

#ArmWrestling« Tekmovanje v polaganju rok
V mesecu novembru smo pa premierno izvedli tekmovanje v polaganju rok, ki se ga je udeležilo 14 tekmovalcev. Tekmovanje je vodil naš član Aljaž Mujdrica, ob pomoči sodnika Dina Iliča. Najboljše so se izkazali tekmovalci iz Slovenj Gradca. Čast naše občine pa so branili: Erik Marič, Alen Gazdag, Matjaž Mujdrica, Niko Gorjan in Peter Čizmazija.

ŠD IZZIV Pomurje se zahvaljuje vsem članom, udeležencem različnih projektov, staršem, donatorjem/sponzorjem in Vam želimo zdravo ter gibalno 2023.

ŠPORTNO DRUŠTVO
IZZIV POMURJE

Več kot 25 let tradicije, znanja in izkušenj

Fiposor d.o.o.

DRUŽBA ZA FINANČNO POSLOVNE STORITVE IN DAVČNO SVETOVANJE

Kerenčičev trg 5a, 2270 Ormož
PE Ljutomer, Stari trg 4, 9240 Ljutomer
Tel: 02 741 61 50
Fax: 02 741 61 60
E-pošta: info@fiposor.si
www.fiposor.si

Računovodske in knjigovodske storitve
Podjetniško in poslovno svetovanje
Davčno svetovanje
Svetovanje s področja delovno pravne zakonodaje
Svetovanje in izdelava poslovnih načrtov za pridobivanje kreditnih in nepovratnih sredstev

Lustno
2023!

ESOTECH

SREČNO 2023!

70 LET
NAJBOLJŠIH
TEHNOLOŠKIH
REŠITEV

Postajamo sinonim inženirskega podjetja za celostno izvajanje najboljših tehnoloških in investicijskih rešitev na področju jugovzhodne Evrope.

www.esotech.si

Koledar 2023 in voščilnice

Spoštovani.

V Zvezi prijateljev mladine Slovenije smo pripravili praznične voščilnice in koledar za leto 2023.
V voščilnicah nastopata naša glavna junaka Zarja in Lukec.

Voščilnice in koledar imajo dobrodelno noto, saj bo od vsakega nakupa del prihodka namenjen otrokom in družinam v stiski.

Zelo bomo veseli vaših naročil.

- Cena koledarja je 8,80 € z DDV, brez poštnine.
- Cena voščilnic je 5,90 € z DDV, brez poštnine.

online naročila

Hvala vsem, ki nas spremljate in podpirate naše projekte in programe. Verjamemo, da bomo še dolgo tu za otroke.

Iskrena hvala.

Vaše naročilo bo dragoceno darilo.

Zveza prijateljev mladine Slovenije
Darja Groznik, predsednica

Zveza Prijateljev Mladine Slovenije

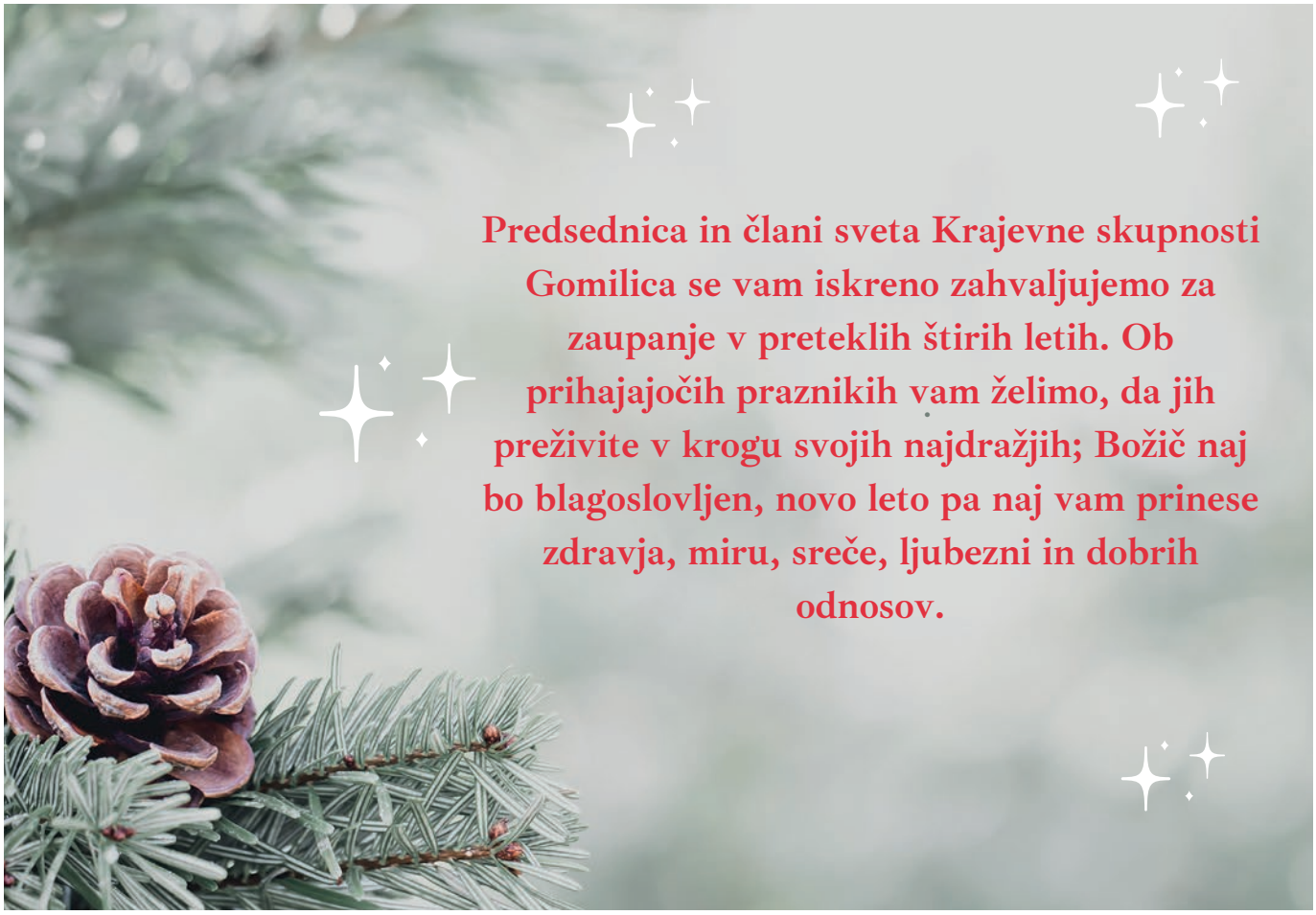
Predsednica in člani sveta Krajevne skupnosti Gomilica se vam iskreno zahvaljujemo za zaupanje v preteklih štirih letih. Ob prihajajočih praznikih vam želimo, da jih preživite v krogu svojih najdražjih; Božič naj bo blagoslovljen, novo leto pa naj vam prinese zdravja, miru, sreče, ljubezni in dobrih odnosov.

MIREN BOŽIČ
IN VSE
DOBRO V
LETU 2023
UREDNIŠKI ODBOR GLASA OBČINE

Nasmeh je najlepši božični okrasek,
objem pa najlepše božično darilo.
Le teh vam želim veliko, vsaj toliko,
kot se belih snežink spusti na tla,
takrat, ko sneženju ni videti konca.
Vesel božič in srečno 2023.
Krajevna skupnost Nedelica

Poiščimo srečo v tistih stvareh,
ki vžigajo iskrice v naših očeh.
Pozabimo vse tiste žalostne reči,
ki nam privabljajo solze v oči.
Prižgimo si iskrico v prazničnih dneh,
izvabimo z ustnic naših nasmeh.
Lep in blagoslovljen božič in srečno
ter ljubezni polno novo leto.
Kulturno društvo Rdeči zvonček Nedelica

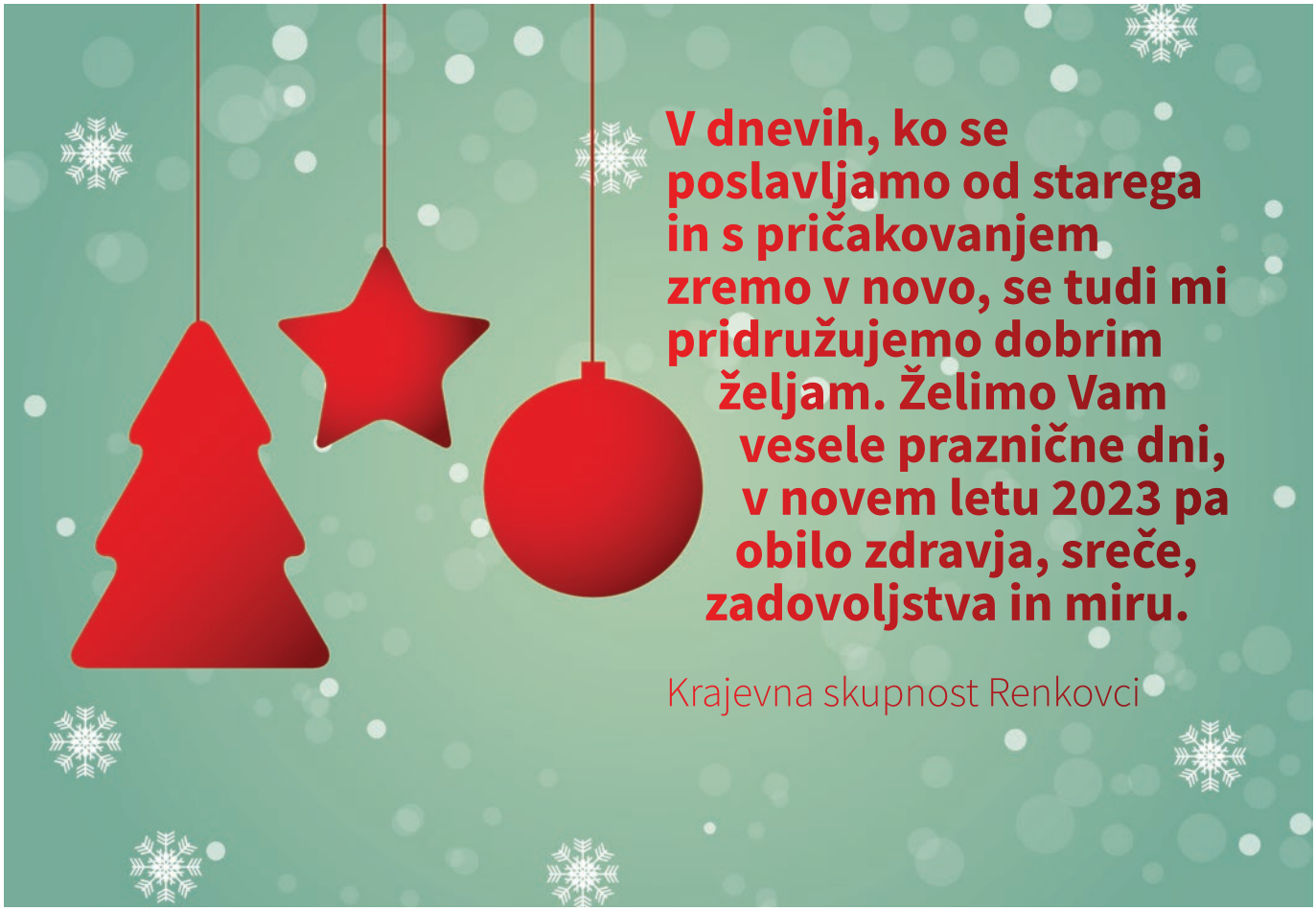
V dnevih, ko se poslavljamo od starega in s pričakovanjem zremo v novo, se tudi mi pridružujemo dobrim željam. Želimo Vam vesele praznične dni, v novem letu 2023 pa obilo zdravja, sreče, zadovoljstva in miru.
Krajevna skupnost Renkovci

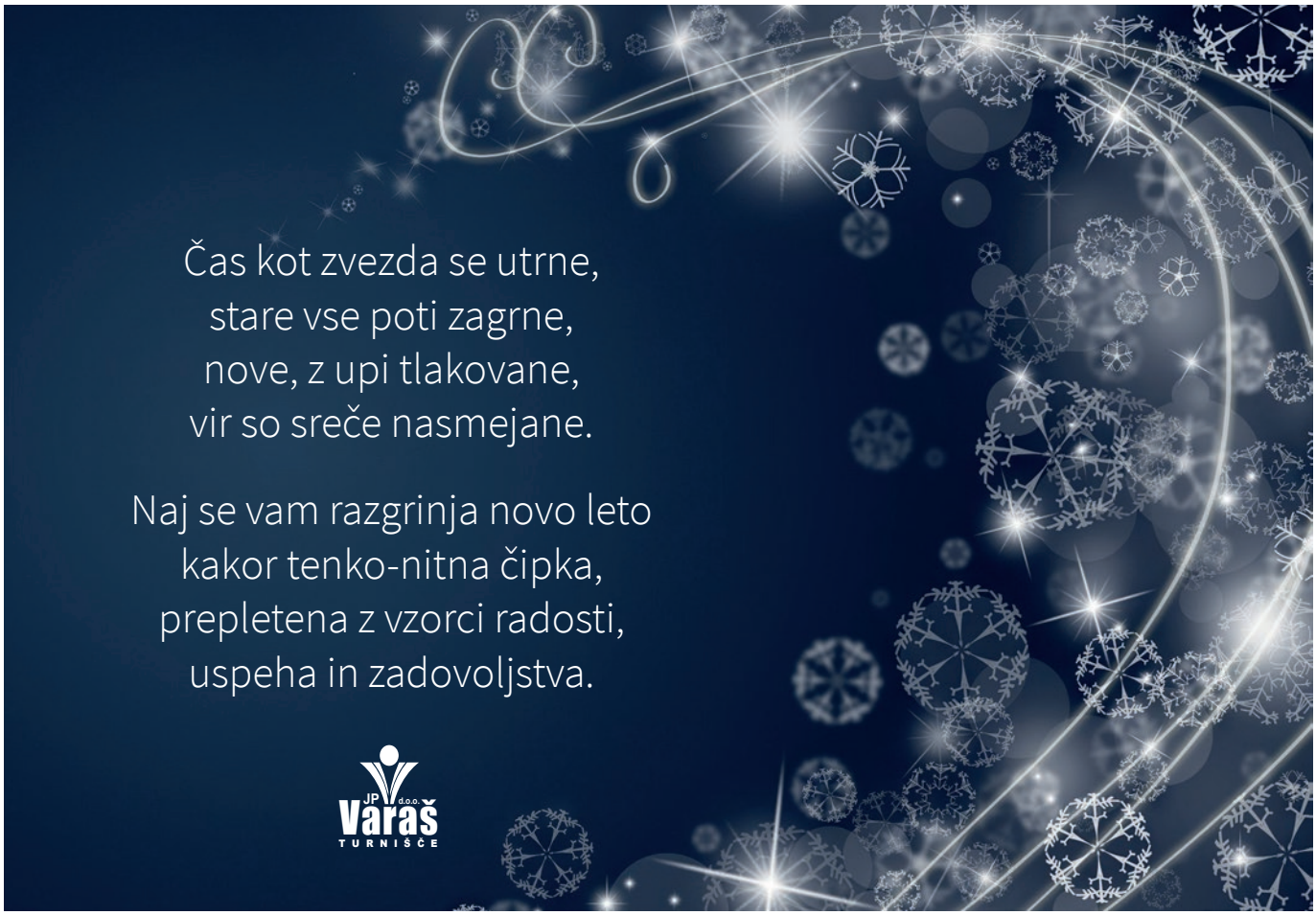
Čas kot zvezda se utrne,
stare vse poti zagrne,
nove, z upi tlakovane,
vir so sreče nasmejane.
Naj se vam razgrinja novo leto
kakor tenko-nitna čipka,
prepletena z vzorci radosti,
uspeha in zadovoljstva.
JP Vaš d.o.o.
TURNIŠČE

Bliža se najlepši čas v letu.
Čas, ki ga namenimo
družini, prijateljstvu ...
vsem, ki so nam blizu.

Želimo Vam zdravo in uspešno leto 2023!

Krajevna skupnost Turnišče

V Novem letu naj bo Vaše življenje usmerjeno
k najvišjim ciljem, ki delu in sprostitvi
daje pravo vrednost, zavest,
da življenje ni naključno in zaman.
Naj Vas tudi v letu 2023 povezujejo
lepe misli in iskrene želje,
da skupaj obogatimo življenjski vsakdan.

Blagoslovljene božične praznike
in vse dobro v letu 2023.

Borut Horvat,
župan Občine Turnišče
z Občinsko upravo
in Občinskim svetom